

SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI
EGYETEM

TDK

KONFERENCIA

1985

jan. 30–31. febr. 1.

SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI

EGYETEM

TDK

KONFERENCIA

1985

jan.30 - febr.1.

Felelős kiadó: SZOTE Rektora
Összeállításért felel: Dr. Gyurkovits Kálmán
c. egyetemi docens
Készült: 500 pld. 6,4 A/5 iv terjedelemben
SZOTE 19/1985. Soksz.

A SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI TANÁCSA

M E G H I V J A

A SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIAJÁRA

1985.

január hó 30,31-én, február hó 1-én

A konferencia helye:

OKTATÁSTECHNIKAI KÖZPONT TANTERME

Szeged, Dóm tér 13.

A díjazásról

A vendégek előadásaitól eltekintve a bemutatott munkákat zsűri pontozással bírálja el.

Az elért pontszám alapján dől el, kik vehetnek részt az OTDK ez évi konferenciáján, amit március 31 és áprili 4 között a Semmelweis OTE Budapesten fog lebonyolítani.

A korábbi hagyományoknak megfelelően a SZOTE TDK Tanácsa hallgatói /közönség/ díj odaítélésére is lehetőséget ad.

A Magyar Gastroenterológiai Társaság az elmúlt évi felajánlásához hasonlóan, ez évben is a helyi TDK Konferencián a bíráló bizottság által legjobbnak tartott hepato-gastroenterológiai tárgyú előadást oklevéllel és 1000.-ft díjjal jutalmazza. A kiemelkedő színvonalú munkát a társaság ez évi 27. nagygyűlésén bemutatják.

Felhívjuk a figyelmet, hogy egyetemünk diákkörösei az elhangzott előadásukkal külföldi társegyetemeken rendezendő TDK konferenciákon vehetnek részt. A helyi konferencia alkalmával kérjük a TDK Tanács felé az ezirányú szándékot jelezni.

A hallgatói /közönség/ díj odaítélése

A hallgatói díj célja, hogy a tudományos diákkörben dolgozó hallgatók tudományos kritikai érzéke fejlődjön. A díj odaítélésében a TDK Konferencia előadói döntenek. A program-
- füzetekkel együtt valamennyi bejelentett előadás vagy poster első szerzője szavazólapot kap, melyen a bejelentett előadások és posterek program-füzetben megjelölt sorszáma és első szerzőjének neve van feltüntetve. A szerzők az elhangzott előadásokat és bemutatott postereket 0-10 közötti pontszámmal értékelik. Az értékelésnél az előadás tartalmi és formai szempontjait egyaránt vegyék figyelembe. Saját előadásra senki sem szavazhat. A szavazólapokat az egyes délelőtti, illetőleg délutáni szekció-ülések végén, a szekciók elnökének kell leadni, kizárólag az ekkor leadott szavazólapok érvényesek. A TDK Tanács a szerzőktől elvárja, hogy valamennyi kollegájuk előadását meghallgassák és legjobb lelkiismeretük szerint értékeljék.

P R O G R A M

1985. január 30. /szerda d.e./

8.30.

M E G N Y I T Ó

9.00

Előadások:

- 1./ CSERNAI KATALIN /SZOTE Orvosi Biológiai Intézet/
Kromoszóma analízis chorion bolyhokból.
- 2./ TAKÁTS ISTVÁN /MTA Szegedi Biológiai Központ -
- Genetikai Intézet/
Neuroblastoma sejtek differenciálódásának vizsgálata monoklonális antitest felhasználásával.
- 3./ DUX MÁRIA /SZOTE Élettani Intézet/
A preoptikus area egysejtaktivitásának, befolyásolása perifériás hőingerléssel és kalcium adagolásával, capsaicinnal előkezelt patkányokban.

szerda d.e.

- 4./ SÁRY GYULA /SZOTE Élettani Intézet/
Egy feltételezett alvászpeptid, a
DSIP és analógjainak hatása patkányok alvás-ébrenléti aktivitására.
- 5./ MOLNÁR ELEK /SZOTE Biokémiai Intézet/
Enzimatis vanadát-redukció vizsgálata szarkoplazmatikus retikulum membránban.
- 6./ SARNYAI ZOLTÁN /SZOTE Kórélettani Intézet/
Endogen oxytocin szerepe a morfin tolerancia kialakulásában.
- 7./ BORDA LÓRÁNT /SZOTE Kórélettani Intézet/
A cholecystokinin oktapeptid katalépsziás hatásának elemzése egérben.
- 8./ KÓSA ZSOLT /SZOTE Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézete/
Az 5'-nukleotidáze lokalizációja patkány központi idegrendszerében.
- 9./ ÁBRAHÁM CSONGOR /SZOTE Gyógyszertani Intézet/
Diazepam kezelés hatása kísérletes agyischemiában CFY törzsű patkányokban.

szerda d.e.

- 10./ MOLNÁR ZOLTÁN /SZOTE Élettani Intézet/
A preoptikus régió idegi kapcsolatainak vizsgálata extracelluláris mikroelektrodával.
- 11./ NAGY ANIKÓ /SZOTE Élettani Intézet/
A capsaicin-kezelés morfológiai következményei felnőtt patkányban: a capsaicin neurotoxicus hatásának újraértékelése.
- 12./ PATAKI ZOLTÁN és LENGYEL CSABA /SZOTE Gyógyszertani Intézete/
A béta-adrenerg receptor blokkoló Pindolol és a Ca-antagonista Verpamil miokardiális funkcióra gyakorolt együttes hatásának vizsgálata fiatal nyulak bal pitvari trabekuláin.
- 13./ ZOLTÁN SZILVÁSSY /Institute of Pharmacology, University Medical School of Szeged/
Effect of a selective and nonselective beta-blocker as compared to Lidocaine on ouabain-induced dysrhythmias in guinea pig.
- 14./ LEINDLER LÁSZLÓ és KISS CSABA /SZOTE Kísérletes Sebészeti Intézet/
Szubpopulációk szerepe idegsejt tenyészetek Kálium transzportjában.

szerda d.e.

- 15./ KISS CSABA és LEINDLER LÁSZLÓ /SZOTE Kísérletes
Sebészeti Intézet/
Noradrenalin szenzitív Glia szubpopu-
láció kimutatása primér sejttenyészetek-
ben a Kálium transzport vizsgálata után.

1985. január 30. /szerda/ d.u.14.00

- 16./ SZIPŐCS ISTVÁN, SZIEGEL ZSUZSANNA, LENGYEL ÁGNES
/SZOTE KÓRÉLETTANI INTÉZET/
A cholecystokinin oktapeptidek magatar-
tási hatásainak gátolhatósága.
- 17./ SZIEGEL ZSUZSANNA, SZIPŐCS ISTVÁN, LENGYEL ÁGNES,
SZENDER ILDIKÓ, KARDOS ATTILA
/SZOTE KÓRÉLETTANI INTÉZET/
A cholecystokinin magatartási hatásainak
további elemzése
- 18./ FRANCZIA PÉTER, HALMAI LÁSZLÓ, FOGAS JÁNOS
/SZOTE KÓRÉLETTANI INTÉZET/
A cholecystokinin hatása az apomorphin-
indukálta stereotypiára.
- 19./ KAPÁS LEVENTE
/SZOTE ÉLETTANI INTÉZET ÉS ORVOSI VEGYTANI
INTÉZET/
A cholecystokinin hatása a testhőmérsékletre.
- 20./ EDELÉNYI ERZSÉBET
/SZOTE ÉLETTANI INTÉZET/
Krónikus stressz hatása patkányok hidegtűrő
képességére.

szerda d.u.

21./ PAWEL KAZIOR /Department of Histopathology, University
Hospital of South Manchester, Manchester, England/
The study on the preservation of bone marrow
samples using different solutions.

22./ M.MALISZEWSKI /Lehrstuhl für Normale Anatomie in
Katowice/
Arterielle Versorgung der lumbalen Itumescenz
und des Markkegels.

23./ A.KURCOK and T.GMERCZYNSKI /Department of Pharmacology,
Silesian Academy of Medicine in Katowice,
Poland/
Influence of H_2 receptors blockade upon some
centra effects of Prostacyclin $/PGI_2/$ in
rats.

24./ VÍT MARČEK, HANA TILICHOVÁ /Neurological Department
of Palacky University, Olomouc, Czechoslovakia/
Vascular brain disorders in the papers of
neurological department of university hospital
in Olomouc in 1981.

25./ ŠOMSKÁ SOŇA, HANTÁKOVÁ NINA /Pharmazeutische Fakultät
der Comenius Univesität, Bratislava, Czechoslo-
vakia/
Einfluss des Alters auf die Adaptations-
reaktionen der Ultrastruktur des Myokardes
bei der Wirkung des Immobilisations - und
metabolischen Stresses.

szerda d.u.

26./ KAZACSAY LÁSZLÓ /SZOTE Kórbonctani Intézet/
Systemás lupus erythematosus /SLE/ klini-
kopathológiája.

27./ NAGY ZOLTÁN /SZOTE I.sz. Belgyógyászati Klinika/
A colorectalis adenómák klinikai jelentősége.

28./ NEHÉZ ILDIKÓ /SZOTE Radiológiai Klinika/
Vesetumoros betegek transzkatéteres
művi embolizációjának hatásai.

29./ PÁRCZEN ZSOLT /SZOTE II.sz. Belgyógyászati Klinika/
A chronicus myeloid leukaemia accelerált
szakaszának prognózisát befolyásoló
tényezők.

30./ KÁROLY DOBOS /II.nd Department of Internal Medicine
University Medical School, Szeged/
Hemostasis investigations in patients
with acute leukemia.

1985. január 31./csütörtök/d.e.8.30

- 31./ KÓSA ZSOLT /SZOTE Női Klinika/
Béta-adrenerg receptor altípusok /Béta-1,Béta-2/
arányának meghatározása korai és kihordott
placentában.
- 32./ NÉMETH GÁBOR /SZOTE Női Klinika/
Béta-adrenerg receptorok deszenzitizációja
fenoterol kezelés hatására nyul magzati
tüdőben.
- 33./ TARNAI LÁSZLÓ /SZOTE Női Klinika/
Tokolitikus szerek affinitása a.terhes
humán myometrium és placenta béta-adre-
nerg receptoraihoz.
- 34./ LUPKOVICS GÉZA /SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet/
Kísérletes influenza fertőzést követően lét-
rejött szívdizom elváltozások.
- 35./ CLÁH JUDIT /SZOTE Bőr - és Nemikórvani Klinika/
Kemotaktikus faktor termelés egér vörös-
vértest fehérvérjéssel stimulált limfocita
tenyészetekben.
- 36./ SEMEKA EVA /SZOTE Gyógyszerészeti Vegytani Intézet/
Tetrahydroizokinolinnal kondenzált 1,3 -
- heterociklusok szintézise.

csütörtök d.e.

- 37./ LÁZÁR LÁSZLÓ /SZOTE Gyógyszerészeti Vegytani Intézet/
Tetrahydroizokinolinvázis 1,3-aminoalkohol-
származékok szintézise.
- 38./ FRIMPONG-MANSO SAMUEL /SZOTE Gyógyszerészeti Vegytani
Intézet/
Norbornánvázis aril-imino-1,3-oxazinok és
tiazinok előállítása.
- 39./ SZENDREI LEVENTE /SZOTE Gyógyszerhatástani Intézet/
Az Erythromycin lactobionat kinetikája
patkányban.A mélykompartiment szerepe.
- 40./ LUKÁCS MÁRIA /SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet/
Hidroklorotiazid + béta- ciklodextrin tar-
talmu termékek előállítása és vizsgálata.
- 41./ DANAČÍK I., KYSELOVÍČ J., SUCHÁ M./Pharmaceutical
Faculty, Comenius University, Bratislava,
Czechoslovakia/
A contribution to pharmacological evaluation
of new beta-adrenergolytics of "prodrug"
type.

- 42./ J.PUMPRLA, J.SVOBODNIKOVA /Department of Biochemistry,
3rd Uni University Department Faculty of
Medicine, University of Palacky, Olomouc
Czechoslovakia
Metabolic effects of alcohol in chronic
hepatopathy.
- 43./ KOEVA J., ZAFFIROVA D. /High Medical Institute, Varna,
Bulgaria/
Influence of smoking on some serum
lipids in healthy individuals.
- 44./ MARINOVA, TZ., PANTELLEVA M. /Medical Academy,
Varna, Bulgaria/
Ultrastructure of human thymic epithelial cells
in early ontogenesis.
- 45./ P. LADZINSKI /Department of Normal Anatomy in
Katowice/
Variability of the middle cerebral
artery division.

- 46./ ANTJE HOTTELMANN / stomatology , Ernst-Moritz-Arndt-
-University of Greifswald, GDR/
Stomatologic findings of progeria
/Hutchinson-Gilford-syndroma/ - review
of the literature and report of a case.
- 47./ A.REICH, K. GRASENACK /Poliklinik für Konservierende
Stomatologia der Sektion Stomatologie des
Bereiches Medizin der Karl-Marx-Universität
Leipzig, DDR/
Erfolgsbewertung der Tablettenfluoridierung
der Klassen 1 bis 4 in der Stadt Leipzig.
- 48./ OLAF WENDLER /Klinik und Poliklinik für Chirurgische
Stomatologie und Kiefer-Gesichtschirurgie
der Karl-Marx-Universität Leipzig/
Zur biologischen Eignungsprüfung von
oxidbeschichteten Implantatmaterialien.
- 49./ EWA GRUSZKA and Collaborators /The Student's Unit By
the Neurological Clinic Medical Academy,
Wroclaw/
Upper lid ptosis as an isolated sign of
the Horner's syndrome.

csütörtök d.u.

- 50./ EWA GRUSZKA and Colaborators /The Students' Unit By
the Neurological Clinic Medical Academy,
Wroclaw/
Electroneurophysiological parametres in
Parkinson's disease: EEG, silent period,
sensory evoked potentials.
- 51./ P.PONIKOWSKI, T.PYTRUS, H.GERBER, M.HAŃCZYC, P.HAŃCZYC,
K.KIEWRA, M.LIPIŃSKA, E.MOROCH, M.PLÓCIENNIK,
R.SERAFIN, T.SZYDELKO./Institut of Gastro-
enterology, Medical Academy of Wroclaw/
Examination of lead effect upon several
erythrocytes enzymes.
- 52./ DOBOS MÁRTA /Department of Neurosurgery University
of Szeged Medical School/
Surgical treatment of fractures and
pseudoarthroses of scaphoid bone.
- 53./ GREKSA FERENC /SZOTE Idegsebészeti Klinika/
A zöldgally típusú alkartörések kezelése.
- 54./ KÁLMÁN ÉVA /SZOTE Pul-Orr-Gégeklinika/
Acoustic impedancia vizsgálat adenotomia
előtt.

csütörtök d.u.

- 55./ FELEDI JÓZSEF /SZOTE I.sz. Belgyógyászati Klinika
Endokrinológiai Osztály és Kutató Labora-
tórium/
A Na-glutamát neurotoxikus hatása felnőtt
patkányban és foetusban
- 56./ KISS TÜNDE /SZOTE Bőr- és Nemikórtani Klinika/
Urticaria factitia kezelése.
- 57./ MUCSI JÁNOS /SZOTE Gyermekklinika/
A Libexin és a Corinfar bronchus provokációt
kivédő vizsgálata asztmás gyermekekben.
- 58./ ÓRI ZSOLT /SZOTE Ideg- és Elmeógyógyászati Klinika
valamint Számítástechnikai Központ/
Az EEG szinkronizációs és deszinkronizációs
jelenségeinek számítógépes felismerésével
szerzett tapasztalataink.

csütörtök d.u.

1985. február 1. /péntek/4.4.9.00.

P. 59./ FELEDI JÓZSEF és dr.MÉSZÁROS TIBOR /SZOTE I.sz.

Belgyógyászati Klinika Endokrinológiai
Osztály és Kutató Laboratórium/
Ultrastrukturális és immunhisztokémiai
változások a hypothalamo-neurohypophyseális
rendszerben a hypophysis-nyél roncsolása
után.

P. 60./ SOMOGYI ANDREA/SZOTE Radiológiai Klinika/
Malignus lymphomás betegek kezelése a
"Mantel"-technika alkalmazásával.

P. 61./ SEBŐK EDIT /SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika/
A medencevégű fekvésű koraszülött magzatok
szülés vezetéséről.

P. 62./ LISKA MARIANN. TOMBÁ CZ ATTILA, KAPÁS LEVENTE
/SZOTE Élettani Intézet/
A preoptikus régioba adott neuropeptidek
hatása a testhőmérsékletre.

P. 63./ HEGYESI ÉVA /SZOTE Gyógyszertechológiai Intézet/
Granuláló folyadékok reológiai vizsgálata
és befolyása a granulátumok, ill. tabletták
fizikai paramétereire.

P. 64./ ZÖLD VALÉRIA /SZOTE Gyógyszertechológiai Intézet/
A szuszpenziók stabilitása és üledékszerkezet
összefüggése.

65./ ÁDÁM ÉVA /Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Nevelés-
tudományi Tanszék/
Pedagógiai munka Gyermekkorházban.

66./ KOZMA GÁBOR /Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Szeged/
A magyar nyelvi rendszer fonémáinak regio-
nális köznyelvi realizációja.

67./ KÉKES-SZABÓ ANDREA /Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
Biológia Tanszék/
A redentin-75 hatása a gáton élő kisméretűre.

68./ ARANY RITA /SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet/
Élet elleni bűncselekmények motivációi az
elmeszakértő vélemények tükrében.

69./ KISS RITA /SZOTE Ideg-és Elmeógyógyászati Klinika/
A szuicidum kísérletek motivációi.

70./ KOVÁCS LÁSZLÓ /SZOTE Társadalomorvostani Intézet/
Terhes nők gyógyszer és élvezetiszor
fogyasztásának vizsgálata.

71./ KÁLMÁN ÉVA /SZOTE Marxizmus-Leninizmus Intézet/
A mozgássérült munkába állását akadályozó
tényezők.

péntek d.e.

72./ MÁTYÁS EDIT, SOÓS NÓRA /SZOTE Igazságügyi Orvostani
Intézet/

Erőszak és fenyegetés a nemi bűncselekményekben.

73./ SOÓS NÓRA, MÁTYÁS EDIT /SZOTE Igazságügyi Orvostani
Intézet/

"Nemi erőszakot" elkövetők szociálpszichiai vizsgálata.

74./ SÁRY GYULA, REIBER ISTVÁN, PINTÉR SÁNDOR/SZOTE,
Marxizmus-Leninizmus Intézet/

Egyetemi élet a SZOTE-n I.
Tanulási szokások

75./ REIBER ISTVÁN, SÁRY GYULA, PINTÉR SÁNDOR /SZOTE,
Marxizmus-Leninizmus Intézet/
Egyetemi élet a SZOTE-n II.
Szórakozás, művelődés.

76./ SZALAI GYÖRGY / SZOTE, Marxizmus-Leninizmus Intézet/
Válaszlehetőségek a jövőről, a tudományos -
- fantasztikus irodalom szemszögéből --
Stanislaw Lem műveinek felhasználásával.

1.

CSERNAI KATALIN V. OH.
SZOTE ORVOSI BIOLÓGIAI INTÉZET

KROMOSZÓMA ANALÍZIS CHORION BOLYHOKBÓL

Genetikai betegségek előrejelzésének két alapvető módszere van: a rizikó számítás és a prenatális genetikai diagnosztika. A pontos előrejelzést, természetesen az utóbbi szolgálja, melynek segítségével tájékoztatást nyerhetünk a konkrét magzatról. Világszerte nagy erőfeszítések történnek a prenatális diagnosztika előbbre hozatalára. Ebbe kapcsolódott be a SZOTE Orvosi Biológiai Intézete, melynek cytogenetikai laboratóriuma megeldotta az első trimeszterbeli prenatális cytogenetikai diagnosztikát.

Ennek kapcsán 128 vizsgálatot végeztünk, terhesség megszakitás előtt álló nők magzatán, a módszer kidolgozására és begyakorlására. Ezután 20 diagnosztikai értékelésre került sor, kromoszóma rendellenességre veszélyeztetett nőkben. A veszélyeztetettség kritériumai: 1. előrehaladott anyai életkor, 2. szülői kromoszóma transzlokáció herdezés voltak. A 20 magzatról kiszűrtünk 2 Down szindrómát, 1 Turner szindrómát, és egy kiegyensúlyozott kromoszóma transzlokációt.

A chorion behelyből végzett első trimeszterbeli prenatális diagnosztika igen alkalmas a genetikai előrejelzés szempontjából végzett vizsgálatokra.

Témavezető: Dr Szemere György

TAKÁTS ISTVÁN

MTA Szegedi Biológiai Központ - Genetikai Intézet

NEUROBLASZTOMA SEJTEK DIFFERENCIÁLÓDÁSÁNAK VIZSGÁLATA
MONOKLONÁLIS ANTITEST FELHASZNÁLÁSÁVAL

Az idegszövet fejlődésének "in vitro" modellezésére többek között neuroblasztomából izolált sejtvonalak alkalmazhatók.

A neuro 2A egér gerincvelői neuroblasztomából /Cl300/ klónozott sejtvonal, amely szaporodása közben alacsony számban, inductiv körülmények között nagy gyakorisággal hosszú nyulványu sejteket fejleszt. A 3C6 jelű monoklonális ellenanyag specifikusan kötődik a fejlődő "hosszu nyulvány" membránjának valamely komponenséhez.

Eddigi vizsgálatok szerint a membránban levő antigén 68 kD molekulasúlyu, szénhidrát komponens nem tartalmazó bázikus fehérje. A fehérje szubcelluláris eloszlása arra engedett következtetni, hogy szerepe van a "hosszu nyulvány" fejlődésében.

Az általunk alkalmazott tenyésztési körülmények között a fetalis borju savó 1 %-ra csökkentése, és a sejtdenzitás alacsonyan tartása /5-10.000 sejt/ml/ mellett a tenyésztés 4.-5. napjára extenzív nyulványfejlődés indul valamennyi sejten, míg a 3C6 jelű ellenanyag koncentrációfüggően gátolja a nyulványok kialakulását. Ez arra utal, hogy a tárgyalt antigén a sejt felszínén található, és fontos szerepet játszik a nyulvány kialakulásában.

Témavezető: Dr. Zákány József

DUX MÁRIA

SZOTE Élettani Intézet

A PREOPTIKUS AREA EGYSEJTAKTIVITÁSÁNAK BEFOLYÁSOLÁSA
PERIFÉRIÁS HŐINGERLÉSSSEL ÉS KALCIUM ADAGOLÁSSAL
CAPSAICINNAL ELŐKEZELT PATKÁNYOKBAN

Capsaicin (300 mg/kg) frakcionált adagolása patkányok hőregulációs képességének nagymértékű romlását idézi elő. Megvizsgáltuk capsaicinnal előkezelt és kontroll, csupán oldószerrel injiciált patkányok preoptikus régiójában (A:1,8, L:0,5, V:7,5-9) regisztrálható egységaktivitás változását perifériás melegítés hatására. A vizsgálatokat urethannal altatott patkányokban extracelluláris üveg mikroelektródával végeztük. Összesen 38 sejtet vizsgáltunk capsaicinnal előkezelt patkányokban és 74 sejtet kontroll patkányokban. A patkányok scrotumának melegítése capsaicinnal előkezelt állatok sejtjeinek 8 %-ában, kontroll állatok sejtjeinek 35 %-ában váltott ki tüzelési frekvencia fokozódást, kalcium klorid intravénás adása (10 mg/kg) a melegre aktíváló sejtek legnagyobb részében aktivitásfokozódást váltott ki. Melegingerrel nem izgatható preoptikus sejtek kalcium intravénás adagolására aktivitáscsökkenéssel vagy egyáltalán nem válaszoltak. Eredményeink arra utalnak, hogy előzetes capsaicin kezelés jelentős mértékben károsítja a patkányok melegérzését. A capsaicin előkezelés azokat a mechanizmusokat látszik károsítani, melyeket az érpályába injiciált kalcium ingerületbe hoz.

Témavezető: Benedek György

Szikszay Margit

SÁRY GYULA

SZOTE Élettani Intézet

EGY FELTÉTELEZETT ALVÁSPEPTID, A DSIP ÉS ANALÓGJAINAK HATÁSA PATKÁNYOK ALVÁS-ÉBRENLETI AKTIVITÁSÁRA

A DSIP (delta sleep inducing peptide) 9 aminosavból álló peptid, melyről feltételezik, hogy fiziológiás alvás-faktorként szabályozza az alvás-ébrenléti aktivitást. Kísérleteinkben szintetikus DSIP (Kantoospital, Basel és Orvosi Vegytani Int.) és analógjait (ω -amino-caprilyl-DSIP, Orvosi Vegytani Int., D-Trp¹-DSIP, D-Tyr¹-DSIP és D-Tyr¹-DSIP₁₋₆, Severtsov Inst. Moszkva) fecskendeztük a laterális agykamrába a sötét periódus kezdetén. Az alvás-ébrenléti aktivitást 24 órán át regisztráltuk. A hatást hasonlóan alkalmazott mesterséges liquor hatásával vetettük össze. A DSIP minták után, illetve az ω -amino-caprilyl-DSIP beadása után alvásfokozódást nem észleltünk. A D-Trp¹-DSIP és a D-Tyr¹-DSIP növelte az alvásban töltött idő mennyiségét. A D-Tyr¹-DSIP₁₋₆ injekciója után az ébrenléten töltött idő fokozódott. Az eredmények alapján arra következtettünk, hogy 1/ a C- és N-terminális közötti kapcsolat révén kialakuló pseudo-ciklikus strukturának döntő szerepe van a hypnogén hatásban, és 2/ a DSIP tartalmaz egy rövidebb, aktiváló hatású peptidet.

Témavezető: Obál Ferenc Jr.

KOLNÁR ELEK

SZOTE BIOKÉMIAI INTÉZET

ENZIMATIKUS VANADÁT-REDUKTÓ VIZSGÁLATA SZARKOPLAZMATIKUS RETIKULUM MEMBRÁNBAN

A változó vegyértékű vanádium különböző formái kiterjedt szabályozó szerepet játszanak számos biokémiai folyamatban. Az öt vegyértékű anion forma a vanadát, gátló hatása a kation transzportáló membrán enzimekre jól ismert. Hatásának in vivo érvényesülését befolyásolja egy membrán enzim működése, mely NADH segítségével a vanadátot négy vegyértékű vanadil kationná redukálja. Ez a forma a kation transzportra hatástalan.

Előző munkánk során kimutattuk ezen enzim, a NADH-vanadát-oxidoreduktáz jelenlétét szarkoplazmatikus retikulum membrán preparátumban. Jelen előadásban az enzimaktivitás részletes kinetikai jellemzését adjuk meg. Az enzim K_m értéke 1.9 mM vanadát, a V_{max} 63.8 nMol NADH/ mg fehérje / min./=mU/ volt. 0.5 mM Ca^{2+} jelenlétében a K_m 2.25, a V_{max} 148.6 mU volt. 3.0 mM Ca^{2+} 2.7 K_m , és 50.3 mM V_{max} értéket okozott. Az utóbbi valódi gátlásnak felel meg. A Mg^{2+} hasonló jellegű, de enyhébb gátlást eredményezett. A membrán detergens kezelése / 0.1 mg DOC/mg fehérje/ az enzimaktivitást növelte, a Ca^{2+} és Mg^{2+} érzékenység nem változott. A membrán-szólabilizálást követően jelentősen csökkent az enzim aktivitása. Eredményeink a vanadát membrán hatásainak értelmezéséhez nyújtanak segítséget. Témavezető: Dr Dux László

SARNYAI ZOLTÁN IV. oh.
SZOTE KÓRÉLETTANI INTÉZET

ENDOGEN OXYTOCIN SZEREPE A MORFINTOLERANCIA KIALAKULÁSÁBAN

Korábbi kísérletek arra utalnak, hogy perifériásan adott oxytocin gátolja az akut és a krónikus morfintolerancia kialakulását. Az agy limbikus területei (pl. hippocampus) relative nagymennyiségű oxytocinerg terminálist és oxytocin kötőhelyet tartalmaznak és az immunoreaktiv oxytocin tartalom is párhuzamosan változik a morfintolerancia kialakulásával. A fenti eredmények alapján felmerült, hogy a központi idegrendszerben jelenlévő oxytocin szerepet játszik a kábítószerekkel szemben kialakuló toleranciában.

A jelen vizsgálatokban kanült építettünk be egerekben a lateralis agykamrába, és oxytocin ellen termelt immunsavót juttattunk a kamrarendszerbe. A tolerancia kialakulását a morfin fájdalomcsillapító hatásával mértük, tail-flick módszerrel, a farokra bocsátott sugárzó hő segítségével. Anti-oxytocin szérum serkentette a morfintolerancia kialakulását. Az agykamrába injektált igen kismennyiségű oxytocin 10^{-13} mol/ az antiszérummal ellentétben gátolja a morfin-toleranciát.

Eredményeink alátámasztják, hogy a központi idegrendszerben található oxytocin részt vesz a szervezetnek a kábítószerekkel szemben kialakuló adaptív válaszában.

Témavezetők:

Dr. Kovács L. Gábor

Dr. Szabó Gyula

BORDA LÓRÁNT

SZOTE Kórélettani Intézet

A CHOLECYSTOKININ OKTAPEPTIDEK KATALEPSZIÁS HATÁSÁNAK ELEMZÉSE EGÉR BEN

A cholecystokinin feltételezett neuroleptikus hatása alapján vizsgáltuk a cholecystokinin oktapeptid szulfát észter (CCK-8-SE) és a nemszulfatált cholecystokinin oktapeptid (CCK-8-NS) több dózisának katalepsziát létrehozó képességét egérben subcután injekciók után, és interakciójukat a haloperidollal kiváltott katalepsziával.

Subcután adva csak a CCK-8-SE volt képes katalepsziát előidézni a kezeléseket követő első 30 percben. Az 1 mg/kg intraperitoneálisan adott haloperidollal kiváltott katalepsziát az azzal egyidőben adott CCK-8-SE a 30. perctől megnövelte, majd kissé csökkentette. A CCK-8-NS a kezeléseket követő 30. perctől szignifikánsan lecsökkentette a haloperidollal kezelt állatok katalepsziaidejét. Ha a CCK oktapeptidek 0,4 pmole-os dózisát egerek oldalsó agykamrájába injektáltuk, a peptidek önmagukban nem hoztak létre szignifikáns katalepsziát, de mindkettő gátolta a haloperidol hatást.

Eredményeink azt mutatják, hogy perifériás bevitelt követően csak a CCK-8-SE képes átmeneti kataléptogén hatást kifejteni, de centrálisan mindkét oktapeptid gátolja a haloperidollal kiváltott katalepsziát.

Témavezető: Dr. Kádár Tibor

KÓSA ZSOLT

SZOTE Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézete

AZ 5'-NUKLEOTIDÁZE LOKALIZÁCIÓJA PATKÁNY KÖZPONTI IDEGRENDSZERÉBEN

Egyre több adat utal arra, hogy az adenozin és származékai fontos szerepet játszanak a központi idegrendszeri transzmiszcóban. Bár e vegyületek szerepét illetően a vizsgálati eredmények ellentmondásosak, a legtöbb szerző megegyezik abban, hogy az 5'-nukleotidáze alapvető szerepet tölt be az adenozin származékok katabolizmusában.

E tanulmányban az enzim lokalizációját vizsgáltuk fénymikroszkópos hisztokémiai módszerrel CFY patkányok központi idegrendszerében. Az enzimet a gerincvelőben a substantia gelatinosa Rolandiban, a nyúltvelőben a tractus spinalis nervi trigeminiben, a hippocampusban a CA₁₋₂₋₃ régiókhoz tartozó struktúrákban, valamint a neocortex 4-5. rétegében mutattuk ki. További vizsgálataink során kívánjuk tisztázni az enzim ultrastrukturális lokalizációját a különböző központi idegrendszeri képletekben.

Témavezetők: Dr. Tóth Lajos

Dr. Mihály András

ÁBRAHÁM CSONGOR

SZOTE Gyógyszertani Intézete

DIAZEPAM KEZELÉS HATÁSA KISÉRLETES AGYISCHEMIÁBAN
CFY TÖRZSÜ PATKÁNYOKBAN

Kísérletes vizsgálatok szerint a diazepam kezelés jótékony hatást fejt ki agyischemia bizonyos típusaiban. Ismeretes, hogy a kétoldali arteria carotis communis leköttése patkányban általában nem okoz halálos kimenetelű agyischemiát. Korábbi vizsgálatokban a SZOTE Gyógyszertani Intézetében azt találták, hogy a LATI-nál beszerezhető, Sprague-Dawley CFY törzsű, nőstény patkányokban a bilateralis arteria carotis communis occlusio 12 órán belül a kísérleti állatok 70 %-ának elhullásához vezet. Jelen munkánk során arra a kérdésre kívántunk feleletet kapni, hogy a cerebroprotektív hatású diazepam miként befolyásolja a carotis leköttés után kifejlődő agyischemiás jelenségeket CFY patkányokban. Vizsgáltuk az agyféltekék energetikai állapotát, az ATP és creatinphosphat /CP/ tartalmát, valamint az anaerob glikolízis mértékét jelző tejsav felhalmozódást. Az agycedema súlyosságára az Evans-kék festék extravasációjából következtettünk. Megállapítottuk, hogy a diazepam az alkalmazott dózistól függően gátolja az agycedemát, az ATP és CP szint csökkenést, s megakadályozza a tejsav akkumulációt.

Témavezetők: Dr. Takáts István és Dr. Tótsaki Árpád

MOLNÁR ZOLTÁN

SZOTE Élettani Intézet

A PREOPTIKUS RÉGIÓ IDEGI KAPCSOLATAINAK VIZSGÁLATA
EXTRACELLULÁRIS MIKROELEKTRÓDÁVAL

Kísérleteinkben CFY patkányok preoptikus régiójának afferens és efferens idegi kapcsolatait vizsgáltuk elektrofiziológiai módszerek segítségével. A patkányokat 80 cg/kg urethannal altattuk, a preoptikus egységtevékenységet üveg mikroelektrodával

(5-15 MOhm) vezettük el. Bipoláris koncentrikus elektrodával ingereltük a nagyagy különböző területeit, így egyes kérgi területeket, a tuberculum olfactoriumot és a bulbus olfactoriust. Az ingerlési paraméterek 0,2-1 mA, 0,1 s és 1 Hz voltak.

Eredményeink arra utalnak, hogy a mediális preoptikus régió sejtjeinek működése alig befolyásolható a kéreg ingerlésével, ugyanakkor a bazális előagy különböző területein elhelyezett elektrodák segítségével történő ingerlés számos anterográd és ortográd úton létrejövő sejtexcitációhoz vezetett. Eredményeinkből arra következtetünk, hogy a preoptikus régió általunk vizsgált területei nem tartoznak a szubkortiko-kortikális direkt kapcsolatokat adó agyterületek közé.

Témavezető: Benedek György

NAGY ANIKÓ

SZOTE Élettani Intézet

A CAPSAICIN-KEZELÉS MORFOLÓGIAI KÖVETKEZMÉNYLI
FELNÖTT PATKÁNYBAN: A CAPSAICIN NEUROTOXIKUS
HATÁSÁNAK ÚJRAÉRTÉKELÉSE

Felnőtt állatokban a capsaicin-kezelés jellegzetes hosszantartó ill. irreverzibilis funkciókárosodásokat okoz. Mivel újszülött állatokban a capsaicin szelektív neurodegeneratív hatása már sokszorosan bizonyított kísérleti tény, felmerült annak lehetősége, hogy a felnőttkori kezelést követő funkcionális károsodások - legalábbis részben - a capsaicin-szenzitív érző neuronok degenerációjának következtében alakulnak ki. Jelen vizsgálatainkban megállapítottuk, hogy 100 mg/kg capsaicin egyszeri s.c. befecskendezése az érző ganglionokban a B típusú neuronok egy jelentős populációjának degenerációját hozza létre. Felteképeztük a spinális, trigeminális és a tractus solitarius magrendszeréhez tartozó capsaicin-szenzitív primér afferensek központi idegrend megoszlását. Eredményeink szükségessé teszik capsaicinnal felnőtt állatokon végzett morfológiai, neurokémiai és funkcionális vizsgálatok eredményeinek új szempontok szerinti interpretálását.

Témavezető: Dr. Jancsó Gábor

PATAKI ZOLTÁN és LENGYEL CSABA
SZOTE Gyógyszertani Intézete, Szeged

A BÉTA-ADRENERG RECEPTOR BLOKKOLÓ PINDOLOL ÉS A Ca-
-ANTAGONISTA VERAPAMIL MIOKARDIÁLIS FUNKCIÓRA GYA-
KOROLT EGYÜTTES HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA FIATAL NYULAK
BAL PITVARI TRABEKULÁIN

Az ischemiás szívbetegség modern terápiája egyre
gyakrabban indokolja béta-adrenerg blokkoló és Ca-an-
tagonista hatású gyógyszerek együttes alkalmazását.
A jelen vizsgálat fő célkitűzése annak eldöntése volt,
hogy az ilyen típusú kezelés egyik alapkövetelménye, -
nevezetesen, hogy a választott gyógyszerkészítmények
között a kardiodepresszív hatás tekintetében potenciáló
szinergizmus ne álljon fenn, - PINDOLOL-VERAPAMIL kom-
bináció esetén teljesül-e?

A preparátumokat fiatal nyulak bal pitvari trabeku-
láiból nyertük. A miokardiális funkciót kontroll körülmé-
nyek között ill. a megfelelő egyedi és kevert szer-
hatások equilibriumában az egységnyi keresztmetszeti fe-
lületre vonatkoztatott maximális kontrakciós erővel, a
küszöb-feszültséggel és a vezetési sebességgel jelle-
meztük.

Eredményeink azt mutatják, hogy a megfelelő dózis-
hatás görbék alapján kiválasztott, - a humán terápiás
vérszint értékekkel párhuzamba állítható PINDOLOL és
VERAPAMIL koncentrációk mellett, a kardiodepresszív ha-
tások additívánál szignifikánsan nagyobb mértékű fokozó-
dásával nem kell számolnunk.

Témavezetők: Dr. Boros Erzsébet és Hála Ottó

ZOLTÁN SZILVÁSSY
Institute of Pharmacology, University Medical School
of Szeged

EFFECT OF A SELECTIVE AND NONSELECTIVE BETA-BLOCKER
AS COMPARED TO LIDOCAINE ON OUABAIN-INDUCED DYSRHYTH-
MIAS IN GUINEA PIG

The effect of two different beta adrenoceptor blocking
agents such as metoprolol being known to be a cardioselect-
ive drug, and propranolol having nonselective properties,
on ouabain-induced arrhythmias in anesthetized guinea pigs
was studied. Lidocaine was used as a reference drug. Ou-
abain-induced disturbances were produced by the so-called
intermittent infusion technique. Ouabain produced dysrhyth-
mias developing in the following sequence: nodal or vent-
ricular extrasystoles, conduction disturbances, ventricular
rhythm, ventricular fibrillation or bradycardia, and final-
ly cardiac arrest. Drugs were administered as pretreatment
and after the onset of ventricular rhythm. Lidocaine proved
to be effective when administered either before or during
ouabain-induced arrhythmias. Both metoprolol and proprano-
lol were found to increase the arrhythmogenic dose of oua-
bain only when given as pretreatment. Under these condi-
tions metoprolol was more effective than lidocaine, while
propranolol exhibited solely a slight antiarrhythmic effect.
The antifibrillatory effect of metoprolol was remarkable.
These results suggest the importance of cardioselectivity
of beta-blocking drugs against ouabain-induced dysrhythmias.

Consultants: Dr. Mátyás Koltai and Dr. Árpád Tósaki

LEINDLER LÁSZLÓ és KISS CSABA
SZOTE Kísérletes Sebészeti Intézet

SZUBPOPULÁCIÓK SZEREPE IDEGSEJT TENYÉSZETEK KÁLIUM TRANSZPORTJÁBAN

A központi idegrendszer funkcióinak jellegzetessége nagymértékben összefügg a sejtek heterogenitásával, mely sejt-sejt kapcsolatok különleges rendszerét határozza meg. In vitro, idegsejt tenyészetekkel végzett kísérletekben az eltérő szubpopulációk szerepe adott funkció expressziójában jól tanulmányozható.

Saját munkánk során azt vizsgáltuk, hogy egér agyból készült primér idegsejt tenyészetekben a kálium transzport szempontjából milyen eltérő szubpopulációk különböztethetők meg. Ennek érdekében a kompartment analízis technikáját alkalmazva elemeztük a tenyészetek kálium transzportját.

Megállapítottuk, hogy a tiszta glia-, ill. neuron tenyészetek kálium transzportja is csak több kompartmenttel írható le. Ez a tiszta glia-, ill. neuron populációkon belül, a kálium transzport szempontjából eltérő szubpopulációk jelenlétét mutatja.

Témavezető: Dr. Latzkovits László és Dr. Torday Csilla

KISS CSABA és LEINDLER LÁSZLÓ
SZOTE Kísérletes Sebészeti Intézet

NORADRENALIN SZENZITIV GLIA SZUBPOPULÁCIÓ KIMUTATÁSA PRIMÉR SEJT TENYÉSZETEK BEN A KÁLIUM TRANSZPORT VIZSGÁLATA UTJÁN

Ujabb irodalmi adatok számolnak be arról, hogy a központi idegrendszerben az asztrogliában egyes területeken kitüntetett neurotransmitter érzékenységet mutat. Saját glia sejtenyészetek kálium transzportjára irányuló kísérleteink jelentős celluláris heterogenitást derítettek fel emlős agyból nyert tenyészetek esetén.

Jelen munkánk során megvizsgáltuk, hogy tenyésztett glia sejtek noradrenalin érzékenységének heterogenitása kapcsolatba hozható-e a kálium transzportban észlelt celluláris heterogenitással. Ezért tanulmányoztuk noradrenalin jelenlétében a kálium transzport karakterisztikáját nyomjelzőként ^{86}Rb izotópot alkalmazva.

Megállapítottuk, hogy a tenyésztett glia sejtek izotóp felvételének-, ill. kálium koncentrációjának a változása arra utal, hogy csak a sejtek egy része reagál noradrenalin jelenlétére, tehát noradrenalin érzékeny szubpopuláció feltételezése szükséges.

Témavezető: Dr. Torday Csilla és Dr. Latzkovits László

SZÍPŐCS ISTVÁN, SZIEGL ZSUZSANNA, LENGYEL ÁGNES

SZOTE Kórélettani Intézet, Szeged

A CHOLECYSTOKININ OKTAPEPTIDEK MAGATARTÁSI HATÁSAINAK GÁTOLHATÓSÁGA

A szulfatált (CCK-1-8-SE) és a szulfát-csoport nélküli (CCK-1-8-NS) cholecystokinin oktapeptid hatását vizsgáltuk az aktiv elhárító magatartás tanulására illetve kioltására az egy- (bench-jumping típusú) és két-utas (shuttle-box típusú) elhárító szituációkban. Mindkét cholecystokinin oktapeptiddel történt acut kezelés gátolta az aktiv elhárító magatartás tanulását és fokozta annak kioltását. Proglumid emelkedő adagjai dózis függően csökkentették a CCK-1-8-SE és a CCK-1-8-NS által kiváltott magatartási hatásokat. Eredményeink szerint a subcutan adott proglumiddal sikerült a cholecystokinin oktapeptidek magatartási hatásait a fenti teszt-szituációkban gátolni.

Témavezető: Dr. Fekete Mátyás

SZIEGL ZSUZSANNA, SZÍPŐCS ISTVÁN, LENGYEL ÁGNES,
SZENDER ILDIKÓ, KARDOS ATTILA

SZOTE Kórélettani Intézet, Szeged

A CHOLECYSTOKININ MAGATARTÁSI HATÁSAINAK TOVÁBBI ELEMZÉSE

A szulfatált (CCK-1-8-SE) és a szulfát-csoport nélküli (CCK-1-8-NS) cholecystokinin oktapeptid, valamint ezek fragmentumainak hatását vizsgáltuk az aktiv elhárító magatartás kioltására. Mindkét típusú cholecystokinin oktapeptid, valamint a COOH-terminális tetrapeptid részt tartalmazó fragmentumok subcutan és az oldalsó agykamrába történt bevitelt követően fokozták az aktiv elhárító magatartás kioltását. Ezzel szemben, specifikus cholecystokinin-antiszérumok oldalsó agykamrába és a nucleus accumbens septi-be történt beadása után az aktiv elhárító magatartás késleltetett kioltását tapasztaltuk. A COOH-terminális CCK-tetrapeptidre és a CCK-1-8-SE-re specifikus CCK-antiszérumok segítségével vizsgáltuk a fragmentumokkal történő kezelés esetleges CCK-metabolizmust befolyásoló hatását is. Eredményeinkből úgy tűnik, hogy a CCK-oktapeptidek magatartási hatását elsősorban a COOH-terminális tetrapeptid molekularész közvetíti.

Témavezető: Dr. Fekete Mátyás

FRANCZIA PÉTER, HALMAI LÁSZLÓ, FOGAS JÁNOS

SZOTE Kórélettani Intézet, Szeged

A CHOLECYSTOKININ HATÁSA AZ APOMORPHIN-INDUKÁLTA STEREOTYPIÁRA

A cholecystokinin oktapeptidek (szulfatált: CCK-1-8-SE; szulfát-csoport nélküli: CCK-1-8-NS), valamint ezek fragmentumainak (CCK-2-4-SE, CCK-1-4-NS, CCK-5-8) hatását vizsgáltuk az apomorphin-indukálta stereotypiára patkányban. A subcutan adott apomorphin dózis-függő stereotypiát (szaglászás és nyaldosás) eredményez. A CCK-1-8-SE, valamint a CCK-2-4-SE dózis-függően potenciozta az apomorphin stereotypiát-indukáló hatását, míg a CCK-1-8-NS, a CCK-1-4-NS és a CCK-5-8 hatástalannak bizonyult ebben a teszt-szituációban. Eredményeinkből úgy tűnik, hogy azok a cholecystokinin fragmentumok képesek fokozni az apomorphin stereotypiát kiváltó hatását, melyek megváltoztatják az agyi dopaminergiás rendszer aktivitását is.

Témavezető: Dr. Fekete Mátyás

KAPÁS LEVENTE

SZOTE Élettani Intézet és Orvosi Vegytani Intézet

A CHOLECYSTOKININ HATÁSA A TESTHŐMÉRSÉKLETRE

Subcutan adott cholecystokinin-oktapeptid-szulfátészter (CCK) hypothermiát váltott ki patkányban, a reakciót a farokbőr ereinek dilatációja kísérte. A küszöb dózis 50 $\mu\text{g/kg}$ CCK volt; 200 $\mu\text{g/kg}$ CCK esetén a hőmérséklet-csökkenés kb. 1.5 $^{\circ}\text{C}$, a dózis további növelésével a hatás számottevően nem változott. Phenoxybenzamin előkezelés a hypothermiát csökkentette. Haloperidol, atropin, guanethidin, naloxon, és krónikus morfin előkezelés a hatást nem befolyásolta. Újszülöttkorban vagy felnőttkorban végzett capsaicin előkezelés a CCK hatását nem változtatta meg. A preoptikus régióba adott CCK nem okoz hőmérséklet-csökkenést. A szerkezet-hatás közötti kapcsolat vizsgálatára tanulmányoztuk a tetragastrin, D-Ala⁴-CCK, D-Met⁶-CCK és a D-Trp⁵-CCK₂₋₈ hatását: a testhőmérsékletet egyik anyag sem befolyásolta.

Ismételt CCK kezeléssel (200 $\mu\text{g/kg/nap}$) a hypothermiázáló hatással szemben tolerancia fejlődött ki. A tolerancia 8 nap kezelés-szünet után is fennmaradt. A CCK-toleráns állatok más hőmérséklet-csökkentő ágensekre normálisan reagáltak.

Témavezető: Obál F. Jr.

Penke B.

EDELÉNYI ERZSÉBET
SZOTE Élettani Intézete

KRÓNIKUS STRESSZ HATÁSA PATKÁNYOK HIDEGTŰRŐ
KÉPESSÉGÉRE

Amennyiben mozgásukban korlátozott patkányokat hideg környezetbe helyeznek az állatok testhőmérséklete percekben belül csökkenni kezd, 8°C -on egy órán belül 2-4 fokot is eshet.

Kísérleteinkben a patkányokat előzetesen 20 napon keresztül naponta kétszer 5 percig tartó intenzív hangingerlésnek tettük ki, ezután az állatok hidegtűrő képessége jelentősen javult.

A továbbiakban a capsaicin előkezelés hatását vizsgáltuk a stressz előkezeléssel előidézett változásokra.

Felnőtt korban alkalmazott capsaicin előkezelés önmagában is károsítja a patkányok hidegtűrő képességét, ezekben a patkányokban a stresszelőkezelés nem javította a termoregulációs képességet. Újszülöttkorban alkalmazott capsaicin előkezelés viszont nem változtatott lényegesen a krónikus stressz hidegtűrést javító képességén.

Eredményeink a krónikus stressz hőszabályozást elősegítő hatására utalnak. Feltételezzük, hogy az ismételt stresszexpozíció aspecifikus mechanizmusokat aktivál, amelyek védelmet nyújtanak a test túlhűlése ellen.

Felnőtt korban alkalmazott capsaicin előkezelés ettől az aspecifikus mechanizmustól fosztja meg a szervezetet.

Témavezető: Benedek György
Szikszay Margit

PAWEŁ KAZIOR

Department of Histopathology, University Hospital of South Manchester, Manchester, England.

THE STUDY ON THE PRESERVATION OF BONE MARROW SAMPLES USING
DIFFERENT SOLUTIONS

During post mortem examination it is sometimes necessary to take bone marrow for further microscopical examination. Usually pathologists use 1 % albumin as a medium. The purpose of the work was establishing, whether albumin is the best medium, or whether maybe other solutions, which could be more useful than albumin.

17 solutions were tested. Only one of them/mixture of 0,03M glycine phosphate and 2,5% bovine albumin/ showed good properties, which could be used in histopathological laboratory work

Theme - guide:

Doc. dr hab. Wenancjusz Domagała

Institute of Pathological Anatomy of Pomeranian Medical Academy, Szczecin - Poland

M. MALISZEWSKI

Lehrstuhl für Normale Anatomie in Katowice

ARTERIELLE VERSORGUNG DER LUMBALEN INTUMESCENZ UND
DES MARKKEGELS

Vermund: Doz. Dr hab. med. R. Aleksandrowicz

Das Ziel dieser Arbeit war die Bestimmung der Rolle der Adamkiewicz's A. in der arteriellen Vaskularisation des Rückenmarkes, als auch die Probe der Feststellung morphologischer Voraussetzungen hinsichtlich der Entstehungsmöglichkeit des Kollateralkreislaufes auf dem Gebiet der lumbalen Intumescenz und Markkegel.

Die Untersuchungen wurden auf 30. Rückenmarken durchgeführt. Die arteriellen Gefäße des Rückenmarkes injiziert man mit einer Tusche-Lösung und nach der Fixation präpariert man sie.

Nach diesen Untersuchungen stellt man fest, dass die Adamkiewicz's A. in über 50% Fälle allein die vorderen zwei Drittel der unteren Hälfte des Rückenmarkes versorgt. Diese Gefäße fand man an den Segmenten D₇-L₅. Ramus descendens der Adamkiewicz's A. gibt von sich Rami cruciantes die unmittelbar in Aa. spinales posterolaterales vorübergehen die anastomotische Hölle des Kegels erzeugend. Man beschrieb verschiedene Typen von anastomotischen Höllen.

Im untersuchten Material fand man einen Fall des Auftretens einer Gefäßeinsel auf dem Ramus descendens der Adamkiewicz's A.

Analysierend die Angioarchitektonik der Rückenmarksoberfläche, als auch des Auftreten der Wurzelgefäße vermutet man, dass der Kollateralkreislauf auf dem untersuchten Gebiet dank: 1/ Anwesenheit von der Aa. radicales principales und der Aa. radiculopiemerianes, 2/ Funktionierung der anastomotischen Hölle, 3/ Anwesenheit von Anastomose der A. spinalis anterior mit den Aa. spinales posterolaterales über Zweige der Vasocorona des Seitenstranges, 4/ Auftreten zahlreichen Quersästen verbundenen die Aa. spinales posteromediales, 5/ Anwesenheit von grosser Querästen unmittelbar anastomosierenden Aa. spinales posterolaterales, entsteht.

A. KURCOK and T. GMERCZYNSKI

Department of Pharmacology, Silesian Academy of Medicine
in Katowice, Poland

INFLUENCE OF H₂ RECEPTORS BLOCKADE UPON SOME CENTRAL
EFFECTS OF PROSTACYCLIN /PGI₂/ IN RATS

Prostacyclin /PGI₂/ administered intracerebroventricularly /icv/ into the lateral rat brain ventricle in a dose of 1 and 10 µg causes hypothermia, catalepsy as well as mild analgesic effect. Joint administration of PGI₂ along with chlorpromazine or morphine produces a great cataleptogenic effect then observed after application of neuroleptics and morphine alone. Cimetidine /CMT/ 2 g/kg po administered 60 min before icv PGI₂ injection inhibits hypothermic and cataleptogenic action of the investigated prostaglandin. CMT block cataleptogenic effect of chlorpromazine and morphine as well as the combination of these two substances with PGI₂. CMT inhibits cataleptogenic effect of haloperidol, but it does not block the catalepsy induced by joint administration of haloperidol and PGI₂. CMT does not modify analgesic action of PGI₂.

Results of investigation indicate that H₂ receptors take part in some central pharmacological effect of PGI₂ in rats.

Curator of the work: Prof. Dr. Ryszard Brus

VÍT MAREČEK, HANA TILICHOVÁ

Neurological Department of Palacký University, Olomouc,
Czechoslovakia

VASCULAR BRAIN DISORDERS IN THE PAPERS OF NEUROLOGICAL
DEPARTMENT OF UNIVERSITY HOSPITAL IN OLOMOUC IN 1981

The total number of 1399 patients was hospitalized at neurological department of University Hospital in Olomouc in 1981. The patients with vascular brain disorders took 27,4%; the structure of these patients was following: 23,3% was hospitalized because of insufficiency in the area of vertebrobasilar artery, 63,3% because of supratentorial insufficiency, 6,3% because of hemorrhage into brain parenchyma, 4,2% because of subarachnoidal hemorrhage, 1,9% suffered from brain vessels' emboly and 1,0% from thrombosis in brain vessels.

From the whole number of the patients 21,2% died. The highest lethality was in the group of hemorrhage into brain parenchyma / 86,8% /.

Patients of the age between 45 and 59 years took 31,3% of the whole number.

An agreement between clinical and dissectional diagnosis was reached in 70,4% of cases of cerebral hemorrhage and in 91,7% of cases of cerebral ischemia.
Instructor: MUDr. Karel Urbánek, CSc.

ŠOMSKÁ SOŇA, HAITÁKOVÁ NINA

Pharmazeutische Fakultät der Comenius Universität,
Bratislava, Czechoslovakia

EINFLUSS DES ALTERS AUF DIE ADAPTATIONSPREAKTIONEN
DER ULTRASTRUKTUR DES MYOKARDES BEI DER WIRKUNG
DES IMMOBILISATIONS- UND METABOLISCHEN STRESSSES

In dieser Arbeit untersuchten wir die qualitativen und quantitativen Veränderungen der Ultrastruktur des Myokard bei der Wirkung von zwei Stresswirkungen/ Metabolischer- und IMMObilisationsstress /. Der Immobilisationsstress wurde an Ratten und der metabolische Stress an den Gänsen getestet. Bei den Ratten haben wir auch die morphometrische Parameter ausgewertet. In diesen Experimenten haben wir gleichzeitig auch die Unterschiede in der Adaptationsfähigkeit des Herzmuskels vor allem vom Altersfaktor abhängig, beobachtet.

Wir zogen folgende Schlussfolgerungen : Bei alten Tieren bestätigten wir eine geringere Adaptationsfähigkeit des Herzmuskels. Bei den 13-monatigen Ratten und 1-jährigen Gänsen fanden wir eine erhöhte Adaptationsfähigkeit. Bei den 25-monatigen Ratten und 6-jährigen Gänsen /alte Tiere/ konnten wir keine Adaptationsfähigkeit im morphologischen Bereich finden. Hier sehen wir nur noch degenerative Veränderungen der Zelle.

Theme-guid : Prof. MUDr Bóznér A, DrSc

KAZACSAY LÁSZLÓ IV. OH
SZOTE Kórbonctani Intézet

SYSTEMÁS LUPUS ERYTHEMATOSUS (SLE)
KLINIKOPATHOLÓGIÁJA

1970-1984 között 22417 boncolás jegyzőkönyvét vizsgálva 21 nő és 1 férfi SLE-s eset fordult elő. Az átlagéletkor 33,9 év volt. 19 betegben a kórismét klinikailag állították fel. A fel nem ismert SLE két betegben haematológiai tünetekkel járt, egy beteg vesetüneteit idült pyelonephritis fennállására vezették vissza. A SLE 3 betegben nem okozott vesetüneteket, 19 betegben proteinuria és/vagy haematuria, és/vagy fokozódó veseelégtelenség, ezen belül 7 betegben nephrosis syndroma jelentkezett. 5 beteg uraemiában, 5 keringési és légzési zavarokban, 3 agyi történetben, 2 septikus állapotban, 2 tüdővérzésben, 2 tüdőgyulladásban, 2 morfológiai halálok nélkül, 1 inoculációs hepatitisben halt meg. A kórkép morfológiai alapja a szövettani és immunfluoreszcens vizsgálattal (utóbbi 1982-től 5 esetben történt) igazolható vasculitis. A veseelváltozásokat 19 esetben Churg és Sobin szerint reklaszifikálták.

Témavezető: Dr. Iványi Béla

NAGY ZOLTÁN

SZOTE I.sz. Belgyógyászati Klinika

A COLORECTALIS ADENOMÁK KLINIKAI JELENTŐSÉGE

Előadásunkban az I.sz. Belgyógyászati Klinikán 1974 és 1985 között /endoscopizált és szövettanilag igazolt/ colorectalis adenomának bizonyult esetek kiértékelésével foglalkozunk. Az eltelt időszak alatt 1536 vizsgálatot végeztünk 1460 betegen. Beteganyagunk kiértékelésénél a következő szempontokat vettük figyelembe mind a benignus, mind a malignus colorectalis adenomák esetén: életkori gyakoriság, lokalizáció, nagyság, vérzés, szövettani típus, malignizáció, polyp és tumor együttes előfordulása. Eredményeink alapján levonható következtetések:

- az életkori gyakoriság görbéje kétcsucsu 45-50 és 65-70 éves korban legtöbb az esetek száma, a colorectalis adenomák megjelenése a fiatalabb kor felé tolódik
- a korábbi leggyakoribb rectum lokalizáció áttevődik a sigma és a colon transversum nyálkahártyájára
- a nagyság és a malignizációs hajlam kapcsolatban áll egymással
- az esetek kb. felében mutatható ki vérzés
- leggyakoribb szövettani típusok az adenomatosus és hyperplasiás polyp, malignus esetben pedig az adenocarcinoma

Témavezető: Dr. Nagy Ferenc

NEMÉZ ILDIKÓ

SZOTE Radiológiai Klinikája

VESETUMOROS BETEGEK TRANSZKATÉTERES MŰVI EMBOLIZÁCIÓJÁNAK HATÁSAI

A művi embolizáció egyes erek elzárása embolizációs anyaggal. A módszer hipervaszkuarizált vesedaganatok preoperatív vagy palliatív kezelésére is alkalmas.

A SZOTE Radiológiai Klinikáján közel 30 vesetumoros betegben végezték el az arteria renalis művi embolizációját. Közülük 16 beteg adatait dolgoztuk fel. 10 betegben preoperatív, 6 betegben palliatív célú embolizáció történt. Az embolizációt követő napok klinikai adatai alapján megfigyeltük a fájdalmat, a subfebrilitást és láz, a hányinger és hányás, valamint az átmeneti vérnyomás-emelkedés megjelenésének gyakoriságát.

A beavatkozás után láz és deréktáji fájdalom gyakran, hányás és vérnyomás-emelkedés ritkán fordult elő. Az embolizációt követő nephrectomia során a műteti vérzés enyhe volt. A transzkatéteres művi embolizáció a hagyományos kezeléssel együtt alkalmazva javítja a veserákos betegek életkilátásait.

Témavezető oktató: Dr. Pokorny Lajos

Párczen Zsolt

SZOTE II. Belgyógyászati Klinika

A CHRONICUS MYELOID LEUKAEMIA ACCELERÁLT SZAKASZÁNAK PROGNOZISÁT BEFOLYÁSOLÓ TENYEZŐK

A chronicus myeloid leukaemia típusos lefolyás esetén egy viszonylag hosszú, irodalmi adatok szerint átlagosan 40-42 hónapig tartó chronicus szakaszból, és az ezt csaknem minden esetben követő blastos ill. accelerált fázisból áll.

A metamorphosis előfordulásának gyakoriságát, megjelenésének idejét, klinikai és laboratóriumi jellemzőit vizsgáltuk a SZOTE II. Belgyógyászati Klinika 1973-tól észlelt 50 betegén. 5 beteg egyéb okok miatt meghalt, 45 beteg átlagosan 32 hónap után metamorphosis alakult ki. A metamorphosis után a betegeket Biosuppressinnel, vagy az akut myeloid leukaemiában használatos polychemotherápiás sémák szerint kezelték. A

A haematológiai eltérések közül leggyakoribbak az anaemia, a thrombocytopenia, a blastok számának emelkedése a periférián és/vagy a csontvelőben. Megváltozott a betegek reagálása az addig hatásosnak bizonyuló terápiára is. Megvizsgáltuk, hogy az említett paraméterek hogyan befolyásolják a metamorphosis prognózisát, a várható túlélést.

Eredményeink szerint: az anaemia és a blast arány növekedése a csontvelőben nem befolyásolta szignifikánsan a túlélés idejét. Thrombocytopenia kialakulása mindig kedvezőtlen prognosztikus jelnek bizonyult.

Témavezető: Dr. Varga Gyula adj.

Dr. Krizsa Ferenc doc.

KÁROLY DOBOS

IInd Department of Internal Medicine
University Medical School, Szeged

HEMOSTASIS INVESTIGATIONS IN PATIENTS WITH ACUTE LEUKEMIA

Hemorrhage is a frequent and often fatal complication in acute leukemias. Our aim was to investigate hemostasis in patients with acute leukemia by 11 laboratory tests after the diagnosis was established, and half an hour and 24 hours after cytostatic therapy, to find how the parameters alter. Thrombelastographic (TEG) evaluations were also made, which like a continuous recording of coagulation, were supposed to give some further information. Among our 19 patients investigated for the tests of the platelet phase in all but one case thrombocytopenia was found, in 11 cases reduced clot retraction, in 12 cases abnormal availability of platelet factor 3. There was no adequate correlation between platelet count, platelet function abnormalities and clinically manifested bleeding. The defects of the platelet phase /mainly thrombocytopenia/ characteristically determined the maximal amplitude /MA/ in the TEG. The coagulation tests were variable. In one case the laboratory data showed DIC. In 9 patients the fibrinogen concentration was increased.

Our results show the complexity of hemostatic disturbances where the factors may vary independently of each other. Recognition of these hemostatic disorders by these tests and therapy based upon a recognition of these disorders may increase the survival rate in patients with acute leukemia.

Tutors: Dr Ferenc Krizsa
Dr Klára Vezendi

KÓSA ZSOLT

SZOTE, Női Klinika

BÉTA-ADRENERG RECEPTOR ALTÍPUSOK /BÉTA-1, BÉTA-2/ ARÁNYAINAK
MEGHATÁROZÁSA KORAI ÉS KIHORDOTT PLACENTÁBAN

Korábbi intézeti adatok alapján ismert, hogy a humán placenta rendkívül gazdag béta-adrenerg receptorokban, mely feltehetőleg alapvető szerepet játszik az uterus kontrakciók kialakulásában és a korai fájástevékenység keletkezésében.

Jelen vizsgálatainkban in vitro biokémiai módszerrel /"displacement" analízissel/ meghatároztuk a korai és kihordott humán placenta béta-adrenerg receptor altípusainak arányát. Mindkét szövetféleségben -az isoproterenol, adrenalin, és noradrenalin affinitásának sorrendje alapján- elsősorban béta-1 receptorok jelenlétét igazoltuk. Specifikus béta-2 szelektív antagonistát /IPS-339/ használva megállapítottuk, hogy korai placéntában a béta-1:béta-2 arány 62:38, míg a kihordott placenta tisztán béta-1 adrenerg receptorokat tartalmaz.

Témavezetők: Dr. Falkay György
Dr. Kovács László

NÉMETH GÁBOR

SZOTE ,női klinika

BÉTA-ADRENERG RECEPTOROK DESZENZITIZÁCIÓJA
FENOTEROL KEZELÉS HATÁSÁRA NYUL MAGZATI TUDÓBEN

Ismert, hogy a tocolytikus kezelés során a foetális tüdő II. típusu pneumocytaiból a surfactant felszabadulás fokozódik, majd egy rebound hatás eredményeként a surfactant release a normál érték alá csökken.

Vizsgálataink során nyul anyai, valamint foetális tüdő béta-adrenerg receptorait tanulmányoztuk fenoterol kezelés hatására. 25 napos terhes nyulaknak 20 ug/perc sebességgel fenoterolt infundáltunk, 6-8 óráig. A kezelés kezdetétől számított 12. órában meghatároztuk a kezelt, valamint kontroll állatok magzati és anyai tüdejének béta-adrenerg receptor tartalmát in vitro biokémiai módszerrel.

Megállapítottuk, hogy a fenoterol kezelés az anyai, magzati tüdő béta-adrenerg receptorainak deszenzitizációját eredményezi. Ennek alapján direkt bizonyítékát látjuk annak, hogy a tocolysis során kialakulhat surfactant deficit, amely ronthatja az újszülött postnatális életkilátásait.

Témavezetők: Dr. Falkay György
Dr. Kovács László

TARNAI LÁSZLÓ

SZOTE Női Klinika

TOKOLITIKUS SZEREK AFFINITÁSA A TERHES HUMÁN
MYOMETRIUM ÉS PLACENTA BÉTA-ADRENERG RECEPTORAIHOZ

A szülészeti gyakorlatban alkalmazott és kísérleti fázisban lévő tokolitikumok affinitását vizsgálták a humán myometrium és placenta béta-adrenerg receptoraihoz. Jelző ligandként 3H - dihydroalprenololt /DHA/ használtak. Frakcionált centrifugálással előállított nyers membránfrakción "displacement" analízissel meghatározták a vizsgált tokolitikumokra jellemző inhibíciós konstanst (K_1), IC_{50} -t és n_H faktort. Ezen paraméterek alapján az affinitási sort mindkét szövetben: clenbuterol > fenoterol > ritodrin > isoxsuprin > orciprenalin > terbutalin.

Eredményeik alapján megállapítható, hogy a placenta béta-adrenerg receptorai jelentős szerepet játszanak a tokolitikus kezelés hatásmechanizmusában.

Témavezető: Dr. Falkay György

Dr. Kovács László

LUPKOVICS GÉZA
SZOTE IGAZSÁGÜGYI ORVOSTANI INTÉZET

KISÉRLETES INFLUENZA FERTŐZÉST KÖVETŐEN LÉTREJÖTT
SZIVIZOM ELVÁLTOZÁSOK

Az influenzavírus fertőzést követő hirtelen halál esetek, a szövődményes halálesetek és a fertőzésen átesett betegekben észlelt késői következmények felvetik a vírus cardiopatogén hatását is.

Jelen előadásunkban a vírusfertőzés korai következményeit tanulmányoztuk. Elsősorban arra kerestünk választ, hogy a heveny fertőzés időszakában a gyulladásos jelek, illetve a degeneratív elváltozások mikor jelentkeznek és milyen mértékű károsodást okoznak a szivizomzatban.

A fertőzést megelőző szervi elváltozások módosító hatása sok esetben nehezíti autopsiás anyagban a vizsgálatot, ezért állatkísérletes modellt használtunk.

Éterrel altatott CFLP egereket intranasalisán A/H₃N₂/ /HONKONG/ I/68 típusu influenza vírus 5-10 LD₅₀ értékével fertőztük. A fertőzéstől számított 1-12 nap múlva az állatok légzőszervrendszeréből és a szivéből morfológiai vizsgálatra anyagmintát távolítottunk el. A szivből Bergmeyer szerint spektrofotometriás uton különböző enzimek aktivítását is mértük.

Morfológiai vizsgálómódszerekkel tanulmányoztuk a gyulladásos reakció jellegét és intenzitását, az enzim-meghatározásokkal a morfológiai elváltozások függvényében a szivizom degeneratív károsodását.

A vírusfertőzést követően kialakult - általunk észlelt elváltozások magyarázhatják a hirtelen halált, a fertőzés szövődményeként jelentkező szivbetegségeket és az esetleges késői cardialis komplikációkat.

Témavezető: Dr. Mojzes László

OLÁH JUDIT
SZOTE Bőr- és Nemikórtani Klinika

KEMOTAKTIKUS FAKTOR TERMELÉS EGÉR VÖRÖSVÉRTEST
FEHÉRJEKKEL STIMULÁLT LIMFOCITA TENYÉSZETEKBE

A humán B-limfociták egér vörösvértest kötő receptorral rendelkeznek. E struktúra teljesen független a B-sejtek egyéb felszíni markereitől, így a C3 és Fc-receptortól, valamint a felszíni immunglobulinoktól. Számos adat ismert fizikokémiai tulajdonságaira vonatkozóan, de valódi élettani funkciója ismeretlen.

Korábbi vizsgálatainkból kiderült, hogy limfociták egér vörösvértest kötődés során a limfociták aktiválódnak és limfokineket, így pl. neutrofil granulocitákra ható kemotaktikus faktort termelnek.

Jelen munkánkban az egér vörösvértest membránjáról egy 70 000 D molekulásúlyú fehérjét izoláltunk Sephadex G-100 oszlopon gélszűrési módszerrel. Ez a fehérje gátolja a humán B-limfociták egér vvt-vel történő rozetta képzését, ami azt bizonyítja, hogy a fehérje ugyanazt a receptort foglalja el a B-sejtek felszínén, mint amelyhez az egér vvt-k kötődnek.

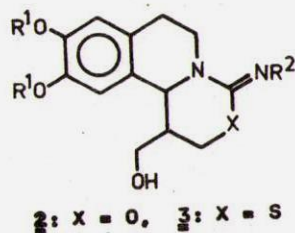
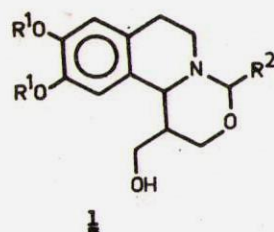
A B-limfociták e proteinnel történő inkubáció során a neutrofil granulocitákra ható kemotaktikus faktort termelnek. A kemotaxis index ezekben a kultúrákban szignifikánsan magasabb, mint a kontroll tenyészetekben.

Témavezető: Dr. Dobozy Attila

SEMEGA ÉVA
SZOTE Gyógyszerészi Vegytani Intézet

TETRAHIDROIZOKINOLINNAL KONDENZÁLT 1,3-HETEROCIKLUSOK SZINTÉZISE

A SZOTE Gyógyszerészi Vegytani Intézetében az elmúlt időszakban negyezsmű kondenzáltvázas 1,3-heterociklus szintézisét végezték el. A tetrahidroizokinolin-vázzal kondenzált vegyületek közül különösen figyelemre méltó az 1, 2 és 3 1,3-oxazin- és 1,3-tiazingyűrűs származékok szintézise. E vegyületek értékes antihipertenzív, antikonvulzív és antidepresszív hatással rendelkeznek (Bernáth G. és mtsai: 1162/84. sz. magyar szabadalmi bejelentés).

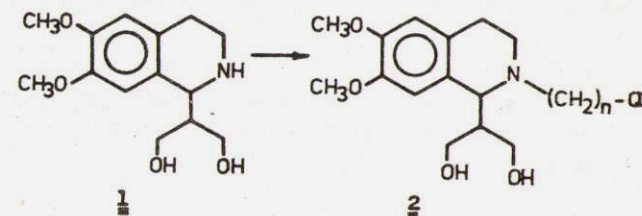
Munkám során az 1-3 vegyülettípussal analóg több heterociklus szintézisét dolgoztam ki. Ugyancsak szintetizáltam néhány, az 1 és 2 anyagok szintéziséhez jól használható új izokinolinszármazékot is. Az előállított anyagok szerkezetét elemáanalízissel és NMR spektroszkópiás úton bizonyítottam.

Témavezető: Dr. Fülöp Ferenc

LÁZÁR LÁSZLÓ
SZOTE Gyógyszerészi Vegytani Intézet

TETRAHIDROIZOKINOLINVÁZAS 1,3-AMINOALKOHOLSZÁRMAZÉKOK SZINTÉZISE

A SZOTE Gyógyszerészi Vegytani Intézetében hosszabb ideje foglalkoznak 1-bisz [(hidroximetil)-metil]-6,7-dialkoxi-1,2,3,4-tetrahidroizokinolin vázas vegyületek (1), mint potenciális farmakonok szintézisével. Több előállított vegyület kedvező farmakológiai tulajdonságokkal rendelkezik. Az N-szubsztituált származékok például antidepresszív, centrális kolinerg és antiparkinson hatásúak bizonyultak.

E munkák folytatásaként az 1 izokinolinszármazékból olyan további N-szubsztituált vegyületeket (2) állítottam elő, melyekben az egyes funkciócsoportok (Q = -COOR, -CONHR, -CH₂OH) különböző hosszúságú (n = 0, 1, 2) alifás szénláncokon keresztül kapcsolódnak az izokinolinvázhoz. Vizgáltam az 1 vegyület állíthatóságát is.

Az átalakítások során nyert termékek szerkezetét elemáanalízissel, illetve IR és ¹H NMR spektroszkópiás úton igazoltuk.

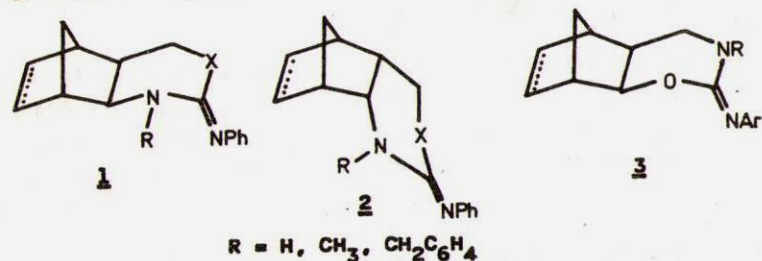
Témavezető: Dr. Fülöp Ferenc

FRIMPONG-MANSO SAMUEL
SZOTE Gyógyszerészeti Vegytani Intézet

NORBORNÁNVÁZAS ARIL-IMINO-1,3-OXAZINOK ÉS TIAZINOK ELŐÁLLÍTÁSA

Norbornán- és norbornénaváz 1,3-aminoalkoholokból triciklusos kondenzáltvázas 2-aril-imino-1,3-oxazinokat és tiazinokat állítottunk elő.

A diexo és diendo hidroxi-metil-bicikloheptil-amino-
ket a megfelelő aminosavakból lítium-alumínium-hidrides
redukcióval készítettük. Norbornén és norbornadién tri-
klór-acetil-izocianátos cikloaddumból hidrolízist követő
redukcióval viszont a helyzetizomer amino-metil-bicikla-
nolokhoz jutottunk. Az aminoalkoholokat aril-izotiocianá-
tokkal tiokarbamidokká alakítottuk, melyeket savkatalízis-
sel az 1-2 típusú metilénáthidalt 1,3-tiazinokká ($X = S$)
ciklizáltunk. Olyan aril-amin elimináció mellékreakciót
is megfigyeltünk, melyben 1,3-oxazin-2-tion képződött.
A tiokarbamid köztitermék izotioróniumsóját bázis jelen-
létében norbornénaváz 2-fenil-imino-1,3-oxazin gyűrűbe
(1 és 2, $X = O$) zártuk.

A 3 típusú 1,3-oxazinokat a fentiek szerint készítet-
tük, de a tiazin-analógok előállítását célzó gyűrűzárások-
ban 1,3-oxazin- és 1,3-tiazin keveréket kaptunk. Vegyüle-
teink exo-iminoformában léteznek. Farmakológiai vizsgále-
tuk folyamatban van.

Témavezető: Dr. Stájer Géza

SZENDREI LEVENTE
SZOTE Gyógyszerhatástani Intézet

AZ ERYTHROMYCIN LACTOBIONAT KINETIKAI PATHÁJÁBAN. A MÉLYKOMPART/MENT SZEREPE.

A szerző az intravénás egyszeri, valamint kons-
tans infúzióban történt adagolás után követte nyo-
mon a vérszintértékek alakulását. A kapott görbé-
ket kétkompart/mentes modell segítségével elemezve
meghatározta a hatóanyag farmakokinetikai paramé-
tereit. Megállapította, hogy a bevitt hatóanyag je-
lentős része raktározódik a májban, valamint azt,
hogy a máj telítettsége befolyásolja a disztribúció
gyorsaságát. Így az első adag vérszintgörbéje alap-
ján nyert kinetikai paraméterek még nem alkalmasak
a többszöri dózis vérszintértékeinek becslésére ill.
az egyedi dózis és adagolási rend számítására. Ha a
farmakonnak a szervezetben jelentős mennyiséget meg-
kötő mélykompart/mentje van, - mint az erythromycin
esetében is - akkor csak ennek telítése után nyer-
hetők a fenti célra alkalmas paraméterek.

Témavezető: Dr. Sallai János

LUKÁCS MÁRIA IV. éves gyógyszerészhallgató
SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

HIDROKLOROTIAZID + BÉTA-CIKLODEXTRIN TARTALMU TERMÉKEK ELŐÁLLÍTÁSA ÉS VIZSGÁLATA

Korunk gyógyszeres kezelésében számtalan - egyébként kitűnő hatású, ugyanakkor kedvezőtlen biológiai hasznosíthatóságú - farmakont alkalmaznak. A biológiai értékesíthetőség növelésének egyik lehetősége a hatóanyag oldódási viszonyainak megjavítása. Ennek egyik korszerű gyógyszer technológiai megoldása a különböző ciklodextrinek alkalmazása.

Szerző a vízben viszonylag rosszul oldódó hidroklorotiazid /VN. Hypothiazid, Erpozid/ oldódási sebességét és oldékonyságát kísérlete meg növelni, és pedig béta-ciklodextrin alkalmazásával, amellyel 3 koncentrációban és 5 technológiai módszerrel termékeket készítve azok kioldódását vizsgálta. Kísérletes munkájában nemzetközileg élenjáró technológiai és analitikai módszereket alkalmazott.

Összefüggéseket keresett a termékek összetételének, készítési módjának és más tényezőknek az oldódási viszonyok növelésére gyakorolt befolyásolására. Megállapította, hogy melyik összetételből oldódik ki a leggyorsabban és a legtöbb hidroklorotiazid. Kísérleti adatai elméleti jelentőségükön túl, a gyakorlati célt szolgáló gyógyszer kutatásban is hasznosítható eredménynek számítanak.

Témavezető: Dr. Kata Mihály

DANACIK I., KYSELOVIC J., SUCHÁ M.

Pharmaceutical Faculty, Comenius University, Bratislava, Czechoslovakia.

A CONTRIBUTION TO PHARMACOLOGICAL EVALUATION OF NEW BETA-ADRENERGOLYTICS OF "PRODRUG" TYPE

The aim of this paper was to study two new beta-blockers of aryloxypropanolamine type, i. e. butylester of 4-/2-hydroxy-3-butylamino/propoxyphenyl-carbamic acid and its "prodrug" form obtained by esterification of the polar hydroxy group with a pivalic acid.

The pharmacological and toxicological characteristic of both compounds, the parent drug and its more lipophilic pivaloyl ester respectively, were evaluated in experiments under in vitro as well in vivo conditions. The differences in ability to block the positive chronotropic isoprenaline response on isolated atria expressed as pA_2 values, differences in antiarrhythmic activities after various routes of applications, differences in the effect on the heart rate and blood pressure as well as differences in acute toxicity between both compounds will be discussed.

Theme-guides: RNDr. E. Béderová, CSc., RNDr. I. Tumová

J. PUMPRIÁ, J. SVOBODNÍKOVÁ
 Department of Biochemistry, 3rd University Department
 Faculty of Medicine, University of Palacký, Olomouc,
 Czechoslovakia

METABOLIC EFFECTS OF ALCOHOL IN CHRONIC HEPATOPATHY

Alcohol is oxidized in more than 90% in the liver. It is mainly due to alcohol dehydrogenase /ADH/ activity and furthermore to the MEOS system. The metabolism of ethylalcohol, mainly the chronic overloading of the metabolic maximum, results in altered NADH/NAD ratio, lactate/pyruvate ratio etc. There occurs a series of pathological metabolic responses causing a possible liver damage.

The type of fraction -~~X~~ ADH was described in 1970's and was cited in relation to arising the alcohol dependence. We have examined a group of healthy persons, a group of alcoholics with chronic liver damage and a group of patients with nonalcoholic chronic hepatopathy.

We have proved statistically significantly higher activity of ADH in chronic hepatopathy of both etiologies, especially in nonalcoholics. ~~X~~-fraction was more often discovered in alcoholic hepatopathy. Lactate values have been higher in chronic hepatopathy of either etiology, more significant in alcoholics.

The aim of this work is to compare the differences in biochemical parameters among individual groups with so far known results.

Assoc. Prof. J. Hájíková, MUDr. L. Fícková

KOEVA J., ZAFFIROVA D.

High Medical Institute, Varna, Bulgaria

INFLUENCE OF SMOKING ON SOME SERUM LIPIDS IN HEALTHY INDIVIDUALS

In previous studies the authors found out unfavourable influence of smoking on carbohydrate metabolism in patients with diabetes mellitus and healthy individuals. Having in mind a further study on the problem of metabolism and smoking we explored some serum lipids in healthy individuals. In the experiment serum total fats, total cholesterol, HDL-cholesterol, -lipoproteins, free fatty acids, triglycerides and uric acid were tested out early in the morning before breakfast, before and after smoking one cigarette. The obtained results were compared to the data in literature about the influence of smoking on hormones regulating lipid metabolism.

Ass. Prof. Koev D.,

Chief of Clinic of Endocrinology

High Medical Institute, Varna, Bulgaria

MARINOVA, T.Z., PANTELEEVA M.:
MEDICAL ACADEMY, VARNA, BULGARIA.

ULTRASTRUCTURE OF HUMAN THYMIC EPITHELIAL CELLS IN EARLY ONTOGENESIS

Human thymus morphology has been studied during 8th-12th gestational week. Ultrastructural characteristic of the thymic epithelial cells has been made. Three different morphological types of epithelial cells ("dark", "light" and "undifferentiated") have been observed. Peculiarities in the non-chromatin nuclear structures, special features of cytoplasmic organelles (cytofilaments, rough endoplasmic reticulum, Golgi-complex, microtubules, lysosomes) and the contact between the epithelial cells have been studied. Cytoplasmic glycogen-granules have been found out. Results obtained are considered with a view to some functional aspects in early ontogenesis.

theme-guide:

Doc. Boshnakova, E.

P. LADZINSKI

Department of Normal Anatomy in Katowice

VARIABILITY OF THE MIDDLE CEREBRAL ARTERY DIVISION

Curator: Ass. Prof. R. Aleksandrowicz M.D.M.S.

This work is a part of bigger study on arterial vascularization of cerebral cortex. Variability of middle cerebral artery division and comparison of results with the results of other authors has been presented. Some aspects of exploit of our findings in basic and clinical ranges of medicine are presented. The study composed 100 adults hemispheres, both sexes, fixed in 5% formaline solution. The method of specific anatomical preparation using operational microscope and photographic recording of its phases has been presented. In some preparates vessels were filled with polyester resins and latex. Five variations of middle cerebral artery division have been formed. We have elaborated cortex branches going directly from the main trunk of examined artery. A trial of explanation of differences between the findings of other authors has been undertaken.

Basing on literature and consulting with representatives of appropriate ranges of medicine we have indicated the possibility of using the findings we have obtained:

- 1/ determination of cerebral insula vascularization,
- 2/ development of our knowledge about Heubner's anastomosis between the leptomeningeal arteries of the brain,
- 3/ development of morphologic base for operational extra/intracranial microanastomosis of superficial temporal artery with middle cerebral artery,
- 4/ giving of findings important in operational treatment of aneurysms concerning main trunk of middle cerebral artery,
- 5/ exploit of morphological findings having clinical importance in cerebral angiography.

ANTJE HOTTELMANN

stomatology ; Ernst-Moritz-Arndt-university of Greifswald;
GDR

STOMATOLOGIC FINDINGS OF PROGERIA (HUTCHINSON-GILFORD-
SYNDROME) - REVIEW OF THE LITERATURE AND REPORT OF A CASE

Progeria belongs to the very rare childhood diseases of unknown aetiology. The affected children show a typical appearance, caused by nanism and premature aging. Progeria is characterised by early manifestation of arteriosclerosis and its associated diseases, osteoporotic changes and loss of the subcutaneous fat.

The therapy can only be symptomatic to prolong the life of these patients.

In a male progeria patient stomatologic analyses were carried out in the interval between 11 and 14 years with the aim to observe the growth of the head and the teeth.

Tutor: OÄ Dr. Hensel

ANDREAS REICH, KERSTIN GRASENACK

Poliklinik für Konservierende Stomatologie /Direktor:
Prof. Dr. sc. med. H. Wegner/ der Sektion Stomatologie
des Bereiches Medizin der Karl-Marx-Universität
Leipzig, DDR

ERFOLGSBEWERTUNG DER TABLETTENFLUORIDIERUNG DER
KLASSEN 1 BIS 4 IN DER STADT LEIPZIG

Im März 1981 wurde mit der Verabreichung der Fluor-tabletten /Fluoretten^R forte "LAW" mit 1,0 mg NaF pro Tablette/ an alle Schüler der 1. Klasse der Stadt Leipzig begonnen. Schrittweise erfolgte die Ausdehnung der Aktion bis einschließlich 4. Schuljahr. Zur Ermittlung des karieshemmenden Effekts der Fluortablettengabe untersuchten wir 1044 Kinder zu Beginn des 5. Schuljahres /Herbst 1984/, die von der 1. Klasse an die Tabletten schultäglich erhalten hatten. Zur kariesstatistischen Auswertung gelangten nur die Befunde derjenigen Kinder, bei denen die geforderte jährliche Mindesteinnahmengabe von 200 Tabletten gewährleistet war /989 Kinder/. Als Kontrollgruppe dienten 1154 Schüler des 5. Schuljahres, die ein Jahr zuvor /Herbst 1983/ von uns untersucht wurden. Dieses 5. Schuljahr war 1979/80 das letzte Schuljahr vor Beginn der Tablettenfluoridierung.

Wir ermittelten für die Kontrollgruppe einen DMF/T-Index von 2,91 und für die TBF-Gruppe einen Wert von 1,72. Damit ist eine Kariesreduktion von 40,89% festzustellen.

Hinsichtlich des DMF/S-Indexes liegen die Werte bei 4,33 /Kontrollgruppe/ und 2,48 /TBF-Gruppe/; die Kariesreduktion beträgt hier 42,73%. Diese Werte entsprechen den Erwartungen an die Tabletten-fluoridierung und rechtfertigen den materiellen und personellen Aufwand.

Betreuer: Dr. W. Franke

OLAF WENDLER

Klinik und Poliklinik für Chirurgische Stomatologie und
Kiefer-Gesichtschirurgie der Karl-Marx-Universität
Leipzig

/Direktor: OMR Prof. Dr. Dr. W. Bethmann/

Zur biologischen Eignungsprüfung von oxidbeschichteten
Implantatmaterialien

Die Forschungsgruppe war mit der Aufgabe betraut, die
Biokompatibilität neuer Implantatmaterialien zu testen,
die durch die Anwendung des ANOF- Verfahrens /anodische
Oxidation unter Funkenentladung/ verbesserte biologische
Eigenschaften aufweisen sollen.

Als Trägermetalle wurden dabei Titan, Tantal und Aluminium
verwendet. Außerdem wurde untersucht, ob andere Nichte-
delmetalle /z.B. Eisen/ durch Beschichtung mittels ANOF-
Verfahren als Implantatmaterialien zur Anwendung kommen
könnten.

Die Materialtestung wurde in Form von Zytotoxizitätstests
in vitro sowie als Implantation ins Gewebe /Bindegewebe,
Knochen/ vorgenommen.

Die Auswertung ergab für die ANOF- beschichteten Implan-
te mit mikrostrukturierter Oberfläche eine Verbesserung
der Biokompatibilität. Der Versuch, Nichtedelmetalle für
die Implantation mittels ANOF- Verfahren zugänglich zu ma-
chen, war in speziellen Fällen erfolgreich.

Betreuer: Dr. med. W. Knöfler

EWA GRUSZKA AND COLABORATORS

THE STUDENT'S UNIT BY THE NEUROLOGICAL CLINIC
MEDICAL ACADEMY, WROCLAW

UPPER LID PTOSIS AS AN ISOLATED SIGN OF THE
HORNERS' SYNDROME

The diagnosis of ocular sympathetic ptosis is based
on the reaction on 10 % Phenylephrine, an
adrenomimetic prepare, served to the conjunctival
sack. In the case of ptosis caused by the malfunction
of the postganglionic adrenergic fibres /element of
Horner's syndrome/ there is a significant reaction of
raising up of the eyelid within 1 to 2 min. In other
cases: myasthenia, idiopathic ptosis, laesion of
preganglionic sympathetic fibres, the reaction doesn't
occur. Since 1984 we diagnosed 8 cases. In the two of
them the reaction occurred, thus confirming laesions of
postganglionic sympathetic fibres in these cases. The
isolated ptosis may be an effect of denervation of
eyelid's levator muscle /Müller's muscle/. This is
easy to detect by used 10 % Phenylephrine. This methode
ought to anticipate the diagnosis of myasthenia.

DR MALGORZATA BIESZCZAD

EWA GRUSZKA AND COLABORATORS

THE STUDENTS' UNIT BY THE NEUROLOGICAL CLINIC
MEDICAL ACADEMY, WROCLAW

ELECTRONEUROPHYSIOLOGICAL PARAMETRES IN PARKINSON'S
DISEASE: EEG, SILENT PERIOD, SENSORY EVOKED POTENTIALS

The patients suffering from Parkinson's disease reveal the generalized changes of electroneurophysiological parametres. In electroencephalography /EEG/ there are significant symptoms of retardation of basal rhythm, just like in old age. The silent period time undergoes prolongation and correlates with aggravation of clinical symptoms, especially with rigor. Sensory evoked potentials /SEP/ are also prolonged. Discussions about of pathogenesis of these phenomena was performed.

DR MALGORZATA BIESZCZAD

P. PONIKOWSKI, T. PYTRUS, H. GERBER, M. HAŃCZYC, P. HAŃCZYC,
K. KIEWRA, M. LIPiŃSKA, E. MOROCH, M. PŁOCIENNIK, R. SERAFIN,
T. SZYDEŁKO,
Institute of Gastroenterology, Medical Academy of Wrocław

EXAMINATION OF LEAD EFFECT UPON SEVERAL ERYTHROCYTES ENZYMES

It is well known that many jobs expose people involved in work to long-continued toxic effect of lead. The toxic influence of lead on the human organism is multidirectional / the nervous system, the circulatory system, the haemopoietic system/. The following work attempts to state degree to which physical condition of the workers employed in Radioworkshop "Diora" in Dzierżoniów and exposed to the lead toxic effect has been threatened. For the sake of an individual valuation of the toxic threat numerous assignments were made / eg. the enzymatic examination of erythrocytes, the examination of coproporphyrines, lead and other substances level in the blood and the urine/. What seems to be especially interesting is a considerable decrease in the activity of pyrimidine-5-nucleotidase in the erythrocytes of the people exposed at work to lead / the assignment of this enzyme can be used as an early diagnostic test in the chronic intoxication with lead/. Examinations of the lead effect upon the activity of several erythrocytes enzymes in different blood groups were carried out both in vivo and in vitro / Red-cell membrane, ATP-ase, acid and alkaline phosphatase, LDH/. An decrease in the activity of many enzymes was stated.

Tutor: Halina Hańczyc, M.D., Associate Professor
Anna Dąbrowska, chemistry doctor

DOBOS, MÁRTA

Department of Neurosurgery

University of Szeged Medical School

SURGICAL TREATMENT OF FRACTURES AND PSEUDOARTHROSES OF SCAPHOID BONE

Fractures of scaphoid bone can be successfully treated conservatively by plastering. However, the fractures can often be unnoticed and thus pseudoarthrosis can develop. In case of retarded callus-formation / 6 months after injury/ good results can be made by osteosynthesis with screw. In the treatment of the scaphoid-pseudoarthrosis the Matti-Russe's operation is a well known and accepted method.

A new type of surgery was developed by H.G. Ender for the treatment of the pseudoarthrosis of the scaphoid: after the preparing of the pseudoarthrotic gap, he fills it with small pieces of spongiose and fixes by a so called "clawed platelet" modelled by himself for the axial compression.

The Ender's method was introduced in our Department in 1983. Since that time it was applied in 12 cases with good results. On the basis of our experiments this method seems to be successful for surgical treatment of pseudoarthrosis and sprain fractures of scaphoid bone.

Consultant: G. Dósa M.D.

GREKSA FERENC

SZOTE Idegsebészeti Klinika

A ZÜLDGALLY TIPUSÚ ALKARTÖRÉSEK KEZELÉSE

Gyermekek és serdülőkorban a törések döntő többsége szövődménymentesen, jól gyógyul. A balesetkor létrejött dislocatio, vagy a repositio után megmaradt elmozdulás a rotatio dislocatio kivételével a növekedés során spontán korrekcióra kerül.

Blount és Boyd hívta fel a figyelmet arra, hogy az alkar félololdali periosteum szakadással járó törése után a szokványos konzervatív kezelés mellett redislocatio jöhet létre. Klinikánk 5 éves anyagának alapján megállapítottuk, hogy az általunk kezelt ilyen típusú törések esetén gyakori a redislocatio.

Az oldaldislocatio hiánya és a részleges subperiostealis törés könnyű repositiot tesz lehetővé, akár érzéstelenítés nélkül is. A csont normális körülmények között körkörös, folyamatosan ható gyeplőző hatás félololdalasan megszűnik. Az új biomechanikai egyensúly következtében az alkalmazott rögzítés ellenére redislocatio jön létre, mely azonos mértékű is lehet az eredeti dislocatioval.

Vizsgálataink alapján javasoljuk a félololdali subperiostealis alkartörések kezelésének megváltoztatását. Témavezető: Dr. Dósa Gábor egyetemi adjunktus

KÁLMÁN ÉVA V. évf. oh.
SZOTE Fül- Orr- Gégeklinika

ACUSTICUS IMPEDANCIA VIZSGÁLAT ADENOTOMIA ELŐTT

Az impedancia-mérés elvének rövid vázolása.

A Szegedi Fül-orr-gégeklinikán a 100 gyereken történt impedancia mérés után elemzem az eljárás gyermekfülészeti diagnosztikában betöltött szerepét. A paedo-audiológiában relative külön megnő az eljárás értéke azáltal, hogy a dobhártyakép sokszor nehezen ítélhető meg és legtöbbször nem áll rendelkezésre megbízható audiogram, mely utalna a halláskárosodás jellegére. A normális tympanogram alapján a vezetékes jellegű halláskárosodás nagy valószínűséggel kizárható. A stapedius-reflexküszöböl nem lehet ugyan a hallásküszöböt meghatározni, de a halláskárosodás mértékére mégis levonható bizonyos következtetés. A tympanometria legfőbb gyakorlati értéke a tubafunkció-zavarok és az egyre szaporodó exsudatív otitisek egyszerű és megbízható felfedésében rejlik.

Témavezető: Dr. Berényi Imre /Fül-orr-gégeklinika

FELEDI JÓZSEF
SZOTE I.sz. Belgyógyászati Klinika
Endokrinológiai Osztály és Kutató Laboratórium

A Na-GLUTAMÁT NEUROTOXIKUS HATÁSA FELNŐTT PATKÁNYBAN ÉS FOETUSBAN

A per os vagy subcutan (s.c.) adott Na-glutamát felnőtt állat központi idegrendszerében a vér-agy-gáton kívüli területeken idegsejtek pusztulását eredményezi. A Na-glutamát átjut a placentán és a magzati keringésben jelentős koncentrációt ér el, ami a vér-agy-gát elégtelen működése miatt a foetusban kiterjedt agyi károsodáshoz vezethet.

Fény- és elektronmikroszkópos hisztokémiai vizsgálataink során felnőtt állatban és foetusban tanulmányoztuk a Na-glutamátnak az area postrema (AP) neuronokra kifejtett toxikus hatását.

1-3 mg/g s.c. Na-glutamát patkány AP-ban acetilkolinészteráz-pozitív idegsejtek akut nekrozisát okozza. A degeneráció folyamata és a degenerálódott sejt-törmelék eliminálása meglehetősen gyors. Az elpusztult neuronokat gliasejtek fagocitálják és 24 órán belül eltávolítják az AP-ból.

Eredményeink gyakorlati jelentőségét aláhúzza az a tény, hogy a Na-glutamát az élelmiszeriparban rendkívül széles körben alkalmazott izerősítő szer.

Témavezető: Dr. Karcsú Sarolta
tudományos munkatárs

KISS TÜNDE
SZOTE Bőr- és Nemikórtani Klinika

URTICARIA FACTITIA KEZELÉSE

Korábbi előadásunkban beszámoltunk arról, hogy az urticaria factitiában a Cinnarizin-Pizotifen kombináció a betegek szubjektív panaszait megszüntette. A kezelés megkezdése előtt egyhétig placebót adagoltunk, mely után a betegek tünetei nem változtak.

Jelen munkánkban a Cinnarizin-Pizotifen kezelés folyamán vizsgáltuk a teszteléskor kiváltható urtica és vörös udvar szélességét.

A kezelés megkezdése előtt az urtica szélessége: $4,3 \pm 0,2$ mm, a vörös udvaré: $56,8 \pm 5,5$ mm. Kezelés befejezése után - 6 héttel - a vörös udvar lecsökkent az eredeti érték 33 %-ára, mely már nem tér el szignifikánsan az egészséges emberek reakciójától. Az urtica szélessége is csökkent: $2,0 \pm 3$ mm-re.

Témavezető: Dr. Tóth-Kása Izabella

MUCSI JÁNOS
SZOTE Gyermekklinika

A LIBEXIN ÉS A CORINFAR BRONCHUS PROVOKÁCIÓT KIVÁLTÓ VESZÉLYEZTETŐ ASZTMÁS GYERMEKEKBEN

Különböző hatásmechanizmusú szereket vizsgáltunk 3-14 éves asztmás gyermekeken azzal a céllal, hogy megvizsgáljuk hogyan befolyásolható ezekkel a hisztamin, ill. acetilkolin aerosollal kiváltott bronchusreakció. Automatikus számítógépes kapnográfias és spirometriás on-line analízist használtunk a tüdő funkció mérésére. Ez a módszer objektíve mutatja ki a hörgőrendszer simaizom görcsével járó légúti obstrukciót. A perifériás receptor blokkoló Libexin (oxadiazol vegyület, Chinoin) nálunk forgalomban levő köhögéscsillapító gyógyszer. Ez a hisztamin és az acetilkolin hatását szignifikánsan csökkentette, 10 beteg közül 7-nél. Egy másik sorozatban a Ca antagonistá nifedipint (Corinfar^R, Intermed, Berlin) vizsgáltuk hasonlóan. A szer egyszeri dózis orális beadását követően a legtöbb esetben a pozitív reakciót nem tudta megakadályozni, de jelentősen csökkentette azt. Néhány beteg a gyógyszerre egyáltalán nem reagált. Az asthma bronchiale általában a komplex gyógyszerterápiát igényel. Munkánkban új szereket tanulmányoztunk azzal a céllal, hogy optimális membránstabilizáló és a reflex ingerelhetőséget csökkentő hatású szereket javasolhassunk a szokásos hörgőtágítók mellé. Vizsgálataink szerint a szenzoros receptorblokkolók és a Ca antagonisták további klinikai kipróbálása az asthma kombinált terápiában indokoltnak látszik.

Dr. Gyurkovits Kálmán

ÖRI ZSOLT

SZOTE Ideg- és Elmegyógyászati Klinika, valamint
Számítástechnikai Központ

AZ EEG SZINKRONIZÁCIÓS ÉS DESZINKRONIZÁCIÓS JELEN-
SÉGEINEK SZÁMÍTÓGÉPES FELISMERÉSÉVEL SZERZETT TA-
PASZTALATAINK

Munkacsoportunk korábban javaslatot tett egy olyan diszkriminancia analízisen alapuló számítógépes rendszerre, amely a külső ingerre jelentkező szinkronizációs vagy deszinkronizációs jellegű EEG válaszokat felismeri. A diszkriminancia függvény megfelelő beállításához egy vizuálisan osztályozott tananyagot használtunk. Ez humán barbiturát narkózis alatt regisztrált, fájdalom ingerre kapott tipusos szinkronizációs /n=48/ és deszinkronizációs /n=74/ jellegű válaszokból állt. A módszer 87%-os biztonsággal adta vissza a vizuális döntést.

Jelen előadásunkban beszámolunk módszerünk egy tesztjéről, ahol is összesen 184 EEG választ osztályoztunk a fenti tananyag alapján gépileg. A vizuálissal való egyezés 82% feletti volt. Eredményeinket az EEG szakaszok paraméterezésének tükrében is diszkutáljuk.

Témavezető: Dr.Járdánházy Tamás
Dr.Győri István

FELEDI JÓZSEF és dr. MÉSZÁROS TIBOR
SZOTE I.sz. Belgyógyászati Klinika
Endokrinológiai Osztály és Kutató Laboratórium

ULTRASTRUKTURÁLIS ÉS IMMUNHISZTOKÉMIAI VÁLTOZÁSOK A
HYPOTHALAMO-NEUROHYPOPHYSEALIS RENDSZERBEN A HYPO-
PHYSIS-NYÉL RONCSOLÁSA UTÁN

Patkányban a hypophysis-nyél elektrolitikus lézió-ja utáni 2., 4., 6., 10., 14., 21., 28., 180. és 365. postoperatív (p.o.) napon tanulmányoztuk a nucleus supraopticusban (NSO) és a neurohypophysisben bekövetkező ultrastrukturális és immunhisztokémiai változásokat.

A NSO idegsejtjeiben kromatolízis zajlik le. A proliferálódó mikrogliasejtek az axosomatikus synapsisok szétkapcsolása mellett az elpusztult neuronokat fagocitálják. Az axon sértését túlélő neuronok a 3.-4. p.o. héttől kezdve a strukturális restitúció jeleit mutatják.

A neurohypophysisben a 3.-4. p.o. napon megkezdődik a szekretoros vezikulák szétesése, majd az axonvégződés degenerációja. Az elpusztult terminálisokat pituocyták fagocitálják. Axonregenerációra utaló ultrastrukturális jelek 1 év múlva sem észlelhetők.

Immunhisztokémiai vizsgálataink szerint nyélroncsolás után a NSO neuronok perikaryonjában a vasopressin tartalom átmenetileg jelentősen megnő, majd a 10. p.o. naptól kezdve csökken, jelezve, hogy a vizsgált periódusban a hormonszintézis restitúciója nem következik be.

Témavezető: Dr. Karcsú Sarolta
tudományos munkatárs

SOMOGYI ANDREA

SZOTE Radiológiai Klinika

MALIGNUS LYMPHOMÁS BETEGEK KEZELÉSE A "MANTEL"-TECHNIKA
ALKALMAZÁSÁVAL

A malignus lymphomás betegek kezelési taktikája a betegség kiterjedésétől függ.

A rekesz feletti nyirokregiók ellátására a köpeny /Mantel/ technikát alkalmazzuk. Nagyméretű szabálytalan alakú besugárzási mezőket kell kialakítani a kobaltgátya téglalap alakú mezejéből egy speciális másodlagos kollimátor felhasználásával.

A SZOTE Radiológiai Klinika Sugárterápiás osztályán a másodlagos kollimátort egy megfelelően kiképzett műanyaghab-forma ólomsöréttel való körülöntésével állítják elő.

Vizsgálódásunk tárgyát képezte a különböző vastagságú ólomsörét, illetve Wood-fém öntvény mint másodlagos kollimátor alatt vizfantomban kialakuló dózisprofilok elemzése.

Megállapítottuk, hogy a Wood-fém öntvény alkalmazása nem csökkenti lényegesen a félárnyékszóna szélességét és a takarás alatti relatív dózisértéket. Meghatároztuk a kezelés számára optimális ólomsörét vastagságát is.

Bemutatjuk a kezelési szituációt, a vizsgált dózisprofilokat és egy példán a kezelés eredményét.

Témavezető oktató: Mező Tamás

SEBŐK EDIT V.oh.

SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

A MEDENCEVÉGÜ FEKVÉSÜ KORASZÜLÖTT MAGZATOK SZÜLÉSVEZETÉSÉRŐL

A SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján 1979-1983.között lezajlott 362 medencevégü fekvésű szülésből 100 koraszülés zajlott le. Vizsgálták ezen koraszülött magzatok szülésvezetési módját és perinatalis mortalitását. A vizsgálatokhoz adatlapot készítettek, melyet számítógép segítségével értékelték ki. Arra kerestek választ, hogy a különböző születési súlycsoportokban, milyen szülésvezetési mód lenne a legmegfelelőbb. Eredményeik alapján arra a következtetésre jutottak, hogy a 1500-2500 g közötti súlycsoport esetén, a hüvelyi szülés feltételeinek gondosabb mérlegelésével kevesebb számú magzat elekadására lehet számítani. Egyéb feltételek megléte esetén az 1500 g alatti súlycsoportban is szóba jöhet a császármetszés elvégzése.

Témavezető: Dr. Pál Attila

LISKA MARIANN, TOMBÁ CZ ATTILA, KAPÁS LEVENTE
SZOTE Élettani Intézet

A PREOPTIKUS REGIOBA ADOTT NEUROPEPTIDEK HATÁSA A TESTHŐMÉRSÉKLETRE

Szisztémásan vagy az agykamrákba adott neuropeptid-
dek különböző testhőmérséklet-változásokat eredményez-
nek. Számos peptidről felmerült, hogy szerepel a fi-
ziológias hőmérséklet-szabályozásban. Minthogy a pre-
optikus regionak (RPO) döntő szerepet tulajdonítanak
a hőmérséklet-szabályozásban, fontos annak ismerete,
hogym közvetlenül az RPO-ba adott peptidek hogyan be-
folyásolják a testhőmérsékletet. Kísérleteinkben
elsősorban a meleg elleni védekezés mechanizmusait
kivántuk vizsgálni. Korábbi vizsgálatainkban igazol-
tuk, hogy a RPO-ba adott serotonin hőmérséklet-csök-
kentő hatása specifikus hőleadó válasz eredményez.
Ezért éber patkányokban, az RPO előzetesen seroto-
ninnal tesztelt pontjaiba különböző dózisú vazóaktív
intestinalis polipeptidet (VIP), P-anyagot (SP) vagy
cholecystokinint (CCK) fecskendeztünk. A hőmérséklet-
reakciót hasonló módon adott fiziológias sóoldat
hatásával vetettük össze. Valamennyi peptid után
enyhe hőmérséklet-emelkedést figyeltünk meg, a ha-
tás a VIP és a CCK esetén függött a dózis nagyságától.
A fentiek alapján nem valószínű, hogy a vizsgált pepti-
dek szerepelnének a meleg elleni védekezés
mechanizmusában.

Témavezető: Obál F. Jr.

Hajós M.

MEGYESI ÉVA államvizsgás gyógyszerészmegjelölt
SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

GRANULÁLÓ FOLYADÉKOK REOLÓGIAI VIZSGÁLATA ÉS BEFOLYÁSA A GRANULÁTUMOK, ILL. TABLETTÁK FIZIKAI PARAMÉTEREIRE

A szerző zselatin-oldatok, hidrogélek, ill.
zselatin filmmel aggregált granulátumok fizikai és
reológiai vizsgálatát tűzte ki célul. Meghatározta
a zselatin oldatok gélesedési idejét, valamint a gé-
lek szerkezeti viszkozitását és a rugalmasságot ki-
fejező paramétereket. A különböző koncentrációjú
zselatin-oldatokkal készített granulátumok méretel-
oszlását, kopási veszteségét és dezintegrációját
vizsgálta. Tanulmányozta a granulátumokból préselt
tabletták fizikai paramétereinek változtatását a
préserő, ill. a zselatin koncentráció függvényében.

Megállapította, hogy a zselatin gélek szerke-
zeti viszkozitása hatványfüggvény szerint nő, a ru-
galmassági paraméterek pedig lineárisan változnak
a zselatin koncentrációjával. A különböző töménysé-
gű zselatin-oldattal készült granulátumok porreoló-
giai jellemzői között nem volt szignifikáns külön-
ség. Jellemző különbségek mutatkoztak az 5 %, ill.
10 %-os zselatin-oldattal készült tabletták fizikai
paraméterei között.

Témavezetők: Dr. Pintyéné Dr. Hódi Klára és

Dr. Erős István

ZÖLD VALÉRIA IV. éves gyógyszerészhallgató
SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

A SZUSZPENZIÓK STABILITÁSA ÉS AZ ÜLEDÉKSZERKEZET ÖSSZEFÜGGÉSE

A szuszpenziók alkalmazhatóságának lényeges feltétele, hogy az üledék könnyen és teljesen felrázható legyen. A rediszpergálhatóság az üledékszerkezet függvénye.

A szerző modell-szuszpenziókban vizsgálta a leggyakoribb stabilizáló segédanyagok - makromolekulás anyag, szervetlen kolloid, tenzid - hatását az üledékszerkezetre. Az üledékszerkezetet az egyensúlyi üledéktérfogattal, reológiai paraméterekkel és a reometriai úton meghatározott taszító erők nagyságával jellemezte.

A polimer /Cellosize QP 4400/, a szervetlen kolloid /Veegum/ és a tenzid /Axol C 62/ hatását külön-külön, ill. 2^3 faktoriális kísérleti terv alapján együttesen vizsgálta. Megállapította, hogy a makromolekulás oldat fejti ki a legjelentősebb hatást a modell-szuszpenzió ülepedésére és az üledék szerkezetére.

Témavezető: Dr. Erős István

ÁDÁM ÉVA

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Neveléstudományi Tanszék

PEDAGÓGIAI MUNKA GYERMEKKÓRHÁZBAN

A kórházba került, beteg gyermekekkel való foglalkozás a pedagógiai munka sajátos területe. Szükséges és hasznos ezeknek a gyerekeknek a problémáival foglalkozni, mivel a "rájuk figyelés" segíti őket a nehézségek elviselésében, és a felgyógyulásuk után az iskolai, otthoni mikrokörnyezetbe való visszailleszkedésben is. Dolgozatom célja, hogy bemutassam, milyen módszereket alkalmaztunk, milyen foglalkozásokat vezettünk Szegeden, a Gyermekkorházban, a kis betegek körében a hospitalizációs ártalom megelőzése, elkerülése érdekében. A tényfeltáró módszerek - amelyek a gyerekekkel való kapcsolatfelvétel formáit meghatározták - /megfigyelés, beszélgetés, szociometria/ elősegítették, hogy a foglalkozások tartalma, az alkalmazott módszerek /pl. dramatizálás, szituációsjáték stb./ a fent említett célok megvalósítását segítsék. Munkám során közel 40 foglalkozást vezettem, amelyek a gyermekek között kialakult viszony feltárására szolgáltak, a gyermekek képzeletét megmozgatták, kreativitásukra támaszkodtak, a képességfejlesztést szolgálták és a tanulmányi lemaradás kompenzálására irányultak. Dolgozatomban az említettek közül öt foglalkozás tervét, elemzését ismertetem.

1. Ti és Én /kapcsolatfeltárás/
2. Mozgásos játékok
3. Vetítés
4. Játék és ajándékkészítés
5. Irodalmi kalandozások

A felsorolt foglalkozástípusok elemzése jó segítséget jelent a továbbiakban a gyermekekkel való kapcsolatfelvételnél, a "segítő kapcsolat", a "vele való foglalkozás" hatékony rendszerének kialakításában.

Dr.Dombi Alice főiskolai adjunktus

A MAGYAR NYELVI RENDSZER FONÉMÁINAK
REGIONÁLIS KÖZNYELVI REALIZÁCIÓJA

Szerző: KOZMA GÁBOR

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged

Kísérleti-fonetikai témakörben készült dolgozatomban a magyar nyelvi rendszer fonémáinak egy-egy adott regionális köznyelvben létrejövő hangképzési sajátosságait elemeztem. A felmérést fiziológiai és akusztikai vizsgálati módszerrel végeztem.

Az ennek során létrejött kutatási anyag dinamikus labiografiát, dinamikus bázisú fotopalato- és lingvografiát, kino-radiografiát, valamint az elektroakusztikai vizsgálatok alapjául szolgáló rögzített hanganyagot tartalmaz. A lehetséges fiziológiai vizsgálatok közül tavaly a labiogramokat, idén a palato- és lingvografikus felvételeket elemeztem. A kino-radiografiai és akusztikai felvételek összehasonlító elemzésére ezután kerül sor. A kino-radiografiai vizsgálatok a SZOTE I. számú Sebészeti Klinika Haemodinamikai osztályán készültek dr. Gaál Tibor adjunktus irányításával.

Felmérésem célja a köznyelvitől eltérő képzési sajátosságok részletes feltárása, és az eltérés mibenlétének, okának minél pontosabb megadása volt. Itt csak utalok rá, hogy a vizsgált két nyelvjárástípus közül a nyugati nyelvjárástípusban egyes magánhangzók képzési jellemzőit, a déli palóc nyelvjárástípusban pedig az (a)fonéma illabiális, az (á)labiális realizációját és a [t], [d], [n], [l] fonémák erős palatalizációját tudtam pontosan jellemezni. Az elemzésben és az értékelésben egy általános hangképzési jellemző feltárásának lehetőségére is felhívom a figyelmet: bizonyos artikulációs szervek működésének fiziológiai összehangolódása egy ilyen vizsgálat során konkrétan is kimutatható.

A felmérés adatbázisát és a kutatási eljárás módszerét hangtáblákkal szemléltetem.

Témavezetők: dr. Valaczkai László JATE

Nyelvi laboratórium vezetője

Rozgonyiné dr. Molnár Emma JGYTF

Magyar Nyelvészeti Tanszék

Kékes-Szabó Andrea

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Biológia Tanszék

A redentin-75 hatása a gáton élő kisemlősökre.

Magyarországon ma engedélyezett a REDENTIN-75 /REANAL/ rágcsá-lóirtószer, amely a mezőgazdaságban gyakran nagy károkat okozó mezeipocok irtására alkalmas. A mezeipocok és más kisemlősök a folyók, csatornák gátjain is alig felbecsülhető károkat okoznak /Csizmazia, 1969./. Irtásuk nincs megoldva, irodalmi adat sincs.

Fenti körülményekre tekintettel célszerűnek látszott megvizsgálni, hogy a REDENTIN-75 mérgező hatása hogy alakul a gáton élő kismemlősök /Rodentia/ esetében.

Kísérletemet a Tisza-környéki gátakról befogott mezeipocokkal /Microtus arvalis/, ürgékkel /Citellus c./ és hörcsögökkel /Cricetus c./ valamint sertéstelepről befogott vándorpatkányokkal /Rattus norvegicus/ végeztem. A REDENTIN-75 hatását etetési és választásos etetési kísérletem során tanulmányoztam. Eredményeket táblázatok során ismertetem.

Megállapítottam, hogy a REDENTIN-75 igen toxikus mezeipocokra, de az ürgék is érzékenyek rá, míg a hörcsögök jól tolerálják a szert. A patkányok ugyancsak érzékenyek a REDENTIN-75-re.

A kísérletek alapján az valószínűsíthető, hogy a REDENTIN-75 alkalmas lehet a gáton élő káros kisemlősök irtására, betartva a környezetvédelmi, vízvédelmi előírásokat. Az eredmények tükrében indokoltnak látszik a kérdés ökológiai tanulmányozására további laboratóriumi illetve terepkísérletek elvégzése.

Konzulens: Dr. Csizmazia György adjunktus /JGYTF/

ARANY RITA

SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet

**ÉLET ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK MOTIVÁCIÓI AZ ELMESZAKÉRTÓ
VÉLEMÉNYEK TÜKRÉBEN.**

A Jogpolitikai irányelveket és a Büntető törvénykönyv (1978.IV.törvény) tényállásait figyelembe véve vizsgáltuk a SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet 5 éves (1978-1982 közötti) anyagában az élet elleni bűncselekményeket. A mintegy 5000 véleményezett ügyből és közel 2000 boncolásból 77 esetben indult a fenti minősítések miatt büntető eljárás:

12 esetben életveszélyt okozó testi sértés,

5 esetben halált okozó testi sértés,

35 esetben emberölés kísérlete, és

25 esetben emberölés miatt.

Az elkövetők közül 65 férfi és 12 nő volt.

Az elmeorvosszakértői vélemények megállapítása szerint a cselekményt 5 esetben erős felindulás (alkoholos befolyásoltság nélkül), 16 esetben évek óta felgyülemlett sérelmek, 6 esetben megtorlásul bosszú, 11 esetben féltékenység, 3 esetben szexuális kudarc, 5 esetben anyagi haszonszerzés, 4 esetben válás miatti kisenmizettség érzése, 4 esetben elmebetegség, 19 esetben alkoholos állapot, 4 esetben abortív pathológiás részegség motiválta.

Témavezető: Dr.Kósa Ferenc egyetemi docens

KISS RITA V.oh.

SZOTE Ideg- és Elmegyógyászati Klinika

A SZUICIDIUM KISÉRLETEK MOTIVÁCIÓI

Közismert tény, hogy világviszonylatban Magyarország az öngyilkossági statisztikák élén áll. Jelenleg évi 46 százezrelék a halállal végződő és ennek többszöröse a megkísérelt öngyilkosságok száma. Ezért különösen fontos annak a kutatása és felderítése, hogy mi motiválja az embereket arra, hogy önkéntesleg vessenek véget életüknek. Különösen nehézé teszi e téma kutatását, hogy sokszor utólagos magyarázataink nem egyeznek meg a valódi motivációval, a kapott képet torzithatja a vizsgáló személy szubjektuma.

Ez az előadás megpróbál rávilágítani a szuicidium kísérletek okaira, különös tekintettel a Dél-Magyarországon és Csongrád megyében tapasztalható ún. "öngyilkossági epidémiá"-ra, Igyekszik feltárni az egyént körülvevő kulturális egység szerepét, a személyiség, illetve a szocializáció hatását az öngyilkossági kísérletekhez vezető folyamatokban. Arra keres választ, hogy mi készteti az egyes embert saját életének kioltására, milyen külső és belső tényezők határozzák meg az ehhez vezető utat és mi a folyamat dinamikája.

Mindennek a célja pedig azoknak a tényezőknek a felderítése ahol a segítő beavatkozás megkísérélhető, illetve ahol a megelőzés hatékony lehet.

Témavezető: Dr.Temesváry Beáta

KOVÁCS LÁSZLÓ V. oh.

SZOTE Társadalomorvostani Intézet

TERHES NŐK GYÓGYSZER ÉS ÉLVEZETISZER FOGYASZTÁSÁ-
NAK VIZSGÁLATA.

A szerző a terhesgondozás intézményes rendszerében, saját szerkesztésű kérdőív segítségével vizsgálta a gondozott terhes nők gyógyszereszedési, élvezetiszer fogyasztási és dohányzási szokásait. Mindezek tükrében kereste a választ arra a kérdésre, hogy a terhesség ténye hatással van-e a kismamák magatartására, és kutatta, hogy a várandós anyák saját elhatározásuk vagy orvosi tanácsok alapján milyen mértékben szednek nyugtatókat és fájdalomcsillapítókat. Vizsgálatának célja, hogy rámutasson a terhés nők körében végzendő egészségnevelési tevékenység súlyponti kérdéseire, a koraszülés egyes szociális rizikó faktorai jelenlétére.

Témavezetők: Dr. Csenke László - Dr. Takács Imre

KÁLMÁN ÉVA V. évf. oh.

SZOTE Marxizmus Leninizmus Intézet

A mozgássérültek munkába állását akadályozó tényezők.

A társadalmi beilleszkedés feltételei.

Az orvosi rehabilitáció helyzete.

A mozgásszervi sérültek rehabilitációjának gyakorlata.

A kezelési terv.

A mozgásfogyatékosok munkalehetőségei.

A társadalomba való visszahelyezés szakasza.

S A mozgáskorlátozottak társadalmi szervezetei.

Kondicionálás - Sport.

Témavezető: Dr. Tráser László

MÁTYÁS EDIT, SOÓS NÓRA
SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet

ERŐSZAK ÉS FENYEGTÉS A NEMI BŰNCSELEKMÉNYEKBE.

Szerte a világon, így Hazánkban is, az erőszakos jellegű bűncselekmények számának növekedése figyelhető meg. Ez vonatkozik a nemi erkölcs elleni bűncselekményekre is, köztük az erőszakos közöszlésre, mely a legsúlyosabb támadás a nő nemi szabadsága ellen.

Az orvosszakértői véleményezés során - minden esetben - nyilatkozni kell az erőszak illetve a fenyegetés jellegére, a védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotra.

A sértett és az elkövető(k) személyiségvizsgálatával, az előzményi adatok mérlegelésével, valamint a sértetten vagy elkövető(k)ön található sérülések alapján lehet az erőszak tényére nyilatkozni.

Szerzők a SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet tíz éves (1974-1983) szakértői anyagában tanulmányozták a fenti bűncselekmény-kategóriába tartozó eseteket.

A vizsgált anyagban a durva útonálló jelleggel, valamint a sértett ellenállását fizikailag teljesen megtörő elkövetési móddal viszonylag ritkábban találkozhatunk. Gyakoribb a fenyegetés, amelynél alaposan elemezni kell annak mértékét is.

Témavezető: Dr. Mojzes László

SOÓS NÓRA, MÁTYÁS EDIT
SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet

"NEMI ERŐSZAKOT" ELKÖVETŐK SZOCIÁLPSZICHIÁTRIAI VIZSGÁLATA.

Az utóbbi tíz év nemzetközi bűnügyi statisztikáit is figyelve, a szexuális motivációjú bűnözés növekedett. Hazánkban ez a tendencia egyelőre nem okozott jelentős változást a bűncselekmények számszerű alakulásában és jellegében.

A bűncselekmény-kategória kriminológiai elemzése hatásosabbá teheti a bűnüldöző szervek megelőző és felderítő munkáját. A megelőzés egyik eszköze az elkövetők szociálpszichiátriai vizsgálata során nyert tapasztalatok felhasználása.

Szerzők a SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet tíz éves (1974-1983) szakértői anyagát vizsgálták a bűncselekmény kategóriában. A feldolgozás során az elkövetők iskolázottságát, életkorát, foglalkozását, anyagi helyzetét, családi állapotát és életmódját, valamint előéletét tanulmányozták.

Az elkövetők 19%-a szenvedett a Btk 24. §-ában meghatározott "kóros elmeállapotban". E magas arányszám felhívja a figyelmet az elmebetegek gondozásának szükségességére, valamint az elmeorvosszakértői vizsgálatok fontosságára.

Témavezető: Dr. Antal Albert

SÁRY GYULA, REIBER ISTVÁN, PINTÉR SÁNDOR
SZOTE MARXIZMUS LENINIZMUS INTÉZET

EGYETEMI ÉLET A SZOTE-n I.

TANULÁSI SZOKÁSOK

Az egyetemi anyag elsajátítása és a kb. 56 vizsga sikeres letétele új tanulási módot kíván meg. Dolgozatunkban az 1983-84-es tanév I.-V. évfolyamának tanulási szokásait vizsgáltuk, és azt, hogyan változnak ezek az egyes évfolyamokban.

Kérdőíves módszerrel minden évfolyam egyharmadát kérdeztük meg. Szorgalmi és vizsgaidőszakra vonatkozóan hasonló kérdéseket tettünk fel, kiegészítve néhány, a vizsgaidőszakra vonatkozó speciális kérdéssel. Kérdéseink a tanulás gyakoriságára, időpontjára, idejére, a konzultációk kihasználására stb. vonatkoztak.

Adatainkat számítógépen dolgoztuk fel - amiért ez-
uton szeretnénk köszönetet mondani az Élettani Inté-
zet matematikusának, Dr. Rubicsek Györgynek.

Előadásunkban a vizsgaidőszakra kapott válaszokat részletezzük.

Témavezető: Dr. Révész Mihály

REIBER ISTVÁN, SÁRY GYULA, PINTÉR SÁNDOR
SZOTE, Marxizmus-Leninizmus Intézet

EGYETEMI ÉLET A SZOTE-n II.

SZÓRAKOZÁS, MŰVELŐDÉS

Jelen munka az előző dolgozat folytatása. Arra voltunk kíváncsiak, hogy a hallgatók mivel töltik szabadidejüket, hogyan szórakoznak, művelődnek. Vizsgálatunk kiterjedt arra, hogy a napi szükségletek /tisztálkodás, étkezés, alvás/ mennyi időt vesznek igénybe.

Kérdéseink között szerepelt a hallgatók nem kötelező jellegű, szervezett elfoglaltsága: TDK, külön nyelvi óra, sportkörüli tevékenység.

A kulturálódási formák közül megnéztük a színház-, koncert-, mozi látogatás gyakoriságát.

A szabadidő eltöltésének a legáltalánosabb formájának az egyetemisták között az olvasás bizonyult, ezért alaposabban megvizsgáltuk az olvasási szokásokat is.

Az orvosegyetemisták egy eléggé zárt közösséget alkotnak, de az eredmények alapján úgy tűnik, hogy ez nem jelenti érdeklődésük beszűkülését - ellentétben az oktatóknak a hallgatókról alkotott véleményével.

Témavezető: Dr. Révész Mihály

SZALAI GYÖRGY

SZOTE, Marxizmus-Leninizmus Intézet

VÁLASZLEHETŐSÉGEK A JÖVŐRŐL, A TUDOMÁNYOS-FANTASZTIKUS
IRODALOM SZEMSZÖGÉBŐL -- STANISLAW LEM MŰVEINEK FELHASZNÁLÁSÁVAL

Az orvosi tanulmányokat végzett író a tudományos-fantasztikus irodalom egyik legnagyobb élő alakja. Műveit olvasva néhány gondolatára próbáltam reflektálni: a földi élet kialakulásával, az emberiség lehetséges jövőjével kapcsolatban. Elemeztem a biológiai és technológiai evolúció, s a planetáris és pszichozoonos evolúció kérdéseit.

Végül párhuzamot vontam Lem és egy ma is aktívan dolgozó tudományos kutató /Szent-Györgyi Albert/ gondolatai között.

Témavezető oktató: dr.Tráser László

Arany R.	68	Lupkovics G.	34
Ábrahám Cs.	9	Maligzewski M.	22
Adám E.	65	Marecek V.	24
Borda L.	7	Marinoca Tz.	14
Csrepi K.	1	Mátyás E.	72
Danaóik I.	41	Megyesi E.	P.60
Dobos K.	30	Molnár E.	8
Dobos M.	52	Molnár Z.	16
Dux M.	3	Mucsi J.	57
Edelényi E.	20	Nagy A.	11
Feledí J.	55	Nagy Z.	27
Feledí J.	P.59	Németh I.	28
Franczia P.	18	Németh G.	32
Frimpong-Manso S.	38	Oláh J.	35
Greksa F.	53	Öri Zs.	58
Gruszká E.	49	Párczen Zs.	29
Gruszká E.	50	Pataki Z.	12
Hottelmann A.	46	Ponikowski P.	51
Kálmán E.	54	Pumpila J.	42
Kálmán E.	71	Reiber I.	75
Kapás L.	19	Reich A.	47
Kazacsay L.	26	Sarnyai Z.	6
Kazior P.	21	Sáry Gy.	4
Kékes-Szabó A.	67	Sáry Gy.	74
Kiss Cs.	15	Sebők E.	P.61
Kiss R.	69	Semega E.	36
Kiss T.	56	Somogyi A.	P.60
Koeva J.	43	Somská S.	25
Kósa Zs.	8	Soós N.	73
Kósa Zs.	31	Szalai Gy.	76
Kovács L.	70	Szendrei L.	39
Kozma G.	66	Szigel Zs.	17
Kurcok A.	23	Szilvássy Z.	13
Ladziński P.	45	Szipócs I.	16
Lázár L.	37	Takáts I.	2
Leindler L.	14	Tarnai L.	33
Liska M.	P.62	Wendler G.	48
Lukács M.	40	Zöld V.	P.64